

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

GENDER V SUBKULTUŘE POLICIE ČR

Martina Palečková Tauberová

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra antropologie

Studijní program Antropologie

Studijní obor Sociální a kulturní antropologie

Bakalářská práce

GENDER V SUBKULTUŘE POLICIE ČR

Martina Palečková Tauberová

Vedoucí práce:

Doc. PhDr. Marek Jakoubek, Ph.D.

Katedra antropologie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala především svému vedoucímu bakalářské práce Doc. PhDr. Marku Jakoubkovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, trpělivost a ochotu, všem respondentům z řad Policie ČR, všech obvodních oddělení v rámci územní působnosti okresu Tachov a rovněž své rodině a přátelům, kteří s pochopením přistupovali k mé vytíženosti v době vznikání této bakalářské práce a celého dosavadního studia.

OBSAH

1 ÚVOD	1
2 TEORETICKÁ ČÁST	4
2.1 Organizační struktura Policie ČR	4
2.1.1 Struktura Územního odboru Tachov	5
2.1.2 Služební hodnost a označení, tarifní třída a podmínky s tím související	6
2.1.3 Charakteristika a činnosti Policie ČR ve 4., 5. a 6. tarifních třídách na obvodních odděleních	11
2.1.4 Povinnosti příslušníků/příslušnic Policie ČR.....	13
2.1.5 Podmínky přijetí do služebního poměru.....	14
2.2 Pojem anti/diskriminace a jeho ukotvení v legislativě	15
2.3 Pohlavní rozdíly a gender	19
3 PRAKTICKÁ ČÁST	22
3.1 Metodologie	22
3.1.1 Subkultura Policie ČR.....	23
3.1.2 Cílová skupina	24
3.2 Analýza dat	26
3.2.1 Pilotáž a její analýza.....	26
3.2.2 Výzkum a jeho cíle.....	32
3.2.3 Hypotézy výzkumníka	34

3.2.4	Polostrukturované rozhovory	34
3.3	Shrnutí výsledků výzkumu a diskuze	36
3.3.1	Osobní zkušenost	44
4	ZÁVĚR	46
5	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ.....	49
6	RESUMÉ.....	52
7	PŘÍLOHY	53
7.1	Přepis rozhovorů.....	53
7.2	Grafické znázornění	103

1 ÚVOD

Práce u Policie České republiky, která pod tímto označením vznikla 01. 01. 1993, byla a je zaměstnáním, které vždy bylo atraktivní doménou mužů, kteří obdobně jako příslušníci dalších ozbrojených bezpečnostních složek státu, v uniformách chrání zájmy občanů a starají se o jejich bezpečnost. Zákony daná jednotnost, oprávnění a povinnosti takového policisty jsou společensky obvykle vnímány jako potřebné a pro řadu žen z civilního okruhu, muž v uniformě představuje potencionálního partnera s dobrým ekonomickým i sociálním zázemím. Je ztělesněním jistot, jemuž povážlivá většina civilních zaměstnanců nemůže konkurovat. Voják i policista na první pohled, svým represivním postavením ve společnosti, působí ochránářsky a to je pro „křehčí“ část občanů rovněž velice žádoucí, ženy si je spojují s romantickými představami o hrdinech, kteří pomáhají slabším a svou statečností přemáhají zlo, které ohrožuje zájmy jedinců (život, zdraví, majetek) chráněných zákony. Vzhledem k tomuto čistě androcentrickému prostředí, nebyly ženy České republiky do převratu v roce 1989 v těchto subkulturách téměř vůbec viděny.

V terénu po boku mužského kolegy či namísto něj s druhou kolegyní ženy potkáváme v posledních letech čím dál častěji a nastavený dnešní trend demokracie a rovnoprávnosti ve společnosti má tendenci jejich počet do budoucna stále navyšovat. Nemělo by tedy být již nic neobvyklého, když na místo zákroku či k provedení nějakého úkonu přijede ženská hlídka. Pravdou však je, že stále se tyto ženy s překvapivými reakcemi občanů setkávají, a to jak ze strany mužů, tak i žen. Nejednou taková policejní hlídka musí čelit i opovrhujícím poznámkám typu: „ To tedy nevím, co vy dvě tady chcete vyřešit.“ či „Já myslel/a, že přijedou kluci a ony to jsou jenom ženský.“

Struktura české společnosti se díky emancipačním snahám ženských hnutí již od druhé poloviny 19. století (Bahenská 2005) pozvolna

transformuje a vytváří, především legislativně, ženám stále rovnocennější podmínky ve všech sférách společnosti, takže se zdá, že je vše v pořádku. Jak je tomu však uvnitř pracovních skupin, kde převažuje mužské zastoupení? Skutečně nejsou ženy žádným způsobem diskriminovány? Jsou za svou práci rovným způsobem ohodnoceny? Jak se vlastně cítí muži a ženy bok po boku na pracovišti, které bylo vždy řazeno do tzv. „mužských povolání“? Považují muži své služební protějšky za plnohodnotné parťáky? Jak je tomu v subkultuře Policie ČR na okrese Tachov?

Tato bakalářská práce se prostřednictvím etnografického terénního výzkumu za pomoci kvalitativní metody pokusí najít odpovědi na právě výše uvedené otázky a pomůže, alespoň z části, nahlédnout, jak je vnímán gender v subkultuře policie.

Předmětem výzkumu jsou příslušníci Policie ČR, kteří jsou zařazeni v rámci Policie České republiky Plzeňského kraje, v 5. platových třídách na obvodních odděleních Územního odboru Tachov.

V teoretické části, ihned za úvodem, bude pro lepší orientaci laické veřejnosti, lehce nastíněna organizační struktura u Policie ČR a v prostředí obvodních oddělení v rámci Územního odboru Tachov. Dále budou přiblíženy služební hodnosti a označení, rozdělení platových tříd a jejich existence v rámci obvodních oddělení policie náležejících k Územnímu odboru Tachov, podmínky přijetí do služebního poměru, zákonem uložené povinnosti příslušníků policie a další okolnosti s výkonem služby u Policie ČR související. Další podstatnou částí teorie této práce je pojednání o antidiskriminačním zákoně a pojmech, které vymezují různé druhy diskriminačního chování. V závěru bude věnován prostor pojetí genderu a biologicky daným i sociálně vytvořeným rozdílům mezi mužem a ženou.

Navazující praktická část ve svých počátcích vypovídá o výběru metod, které byly v tomto kvalitativním výzkumu použity, blíže rozebírá pozorované a k výzkumu využitě subkulturní prostředí, zaměřuje se na výzkumnou jednotku, která je nejprve otestována pilotáží, kdy prostřednictvím metody nestrukturovaných rozhovorů, se podařilo vytvořit ucelenější otázky, které byly poté použity v samotném výzkumu v podobě metody polostrukturovaných rozhovorů. Dále na tuto část navazují vytvořené cíle a hypotézy. Přímý přepis všech učiněných rozhovorů s celkem 41 respondenty a 8 respondentkami je začleněn do sekce příloh. V práci je soustředěna pozornost na subjektivní pohledy účastníků tohoto výzkumu v souvislosti s jejich přímým, terénním výkonem služby, jejich praktické zkušenosti se svým i opačným pohlavím, s nadřízenými a na jejich názory a postoje vytvořené za dobu své služby u Policie ČR. V závěru jsou veškerá nasbíraná data shrnuta, vyhodnocena a je k nim přidána osobní zkušenost výzkumníka či jinak terénního pracovníka, s probíraným tématem. Závěry otevřely dveře k dalším, zatím nezodpovězeným otázkám, které mohou být jednou uplatněny v dalších následných výzkumech tohoto prostředí.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Organizační struktura Policie ČR

Policie České republiky je rozčleněna na výkonné články, mezi sebou se lišícími svým zaměřením a prováděnými úkoly ve prospěch veřejnosti, které jsou zde pouze velice stručně nastíněny, neboť pro potřeby této práce není podstatné detailní rozdělení jednotlivých útvarů nacházejících se v celé České republice.

Policie České republiky je podřízena Ministerstvu vnitra České republiky. Samotnou správou policejního orgánu je pověřeno Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem a jeho náměstkou. Těmto se na pravidelných poradách zodpovídají policejní ředitelé Krajských ředitelství policie České republiky, kterých je celkem 14 – Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Středočeského kraje, Jihočeského kraje, Plzeňského kraje, Karlovarského kraje, Ústeckého kraje, Libereckého kraje, Královéhradeckého kraje, Pardubického kraje, kraje Vysočina, Jihomoravského kraje, Zlínského kraje, Olomouckého kraje, Moravskoslezského kraje. Ve všech těchto případech se jedná o zástupce mužského pohlaví.

Pod krajské ředitelství policie hlavního města Prahy spadá ještě Obvodní ředitelství policie Prahy I., Prahy II., Prahy III. a Prahy IV. Pod Krajská ředitelství policie Plzeňského kraje, Jihomoravského kraje a Moravskoslezského kraje se řadí též městská ředitelství, v Plzni – Městské ředitelství policie Plzeň, v Brně – Městské ředitelství policie Brno a v Ostravě – Městské ředitelství policie Ostrava.

Pod jednotlivá 14 ti členná krajská ředitelství spadají Územní odbory policie ČR, které jsou povětšinou členěny v souladu s rozdělením republiky do jednotlivých okresů v kraji a další nezbytné odbory a oddělení policie náležící svou věcnou a funkční příslušností ke krajským

ředitelstvím jakožto Odbor služby kriminální policie a vyšetřování, Odbor služby dopravní policie, Odbor cizinecké policie, apod.

V rámci Plzeňského kraje je založeno 6 územních odborů včetně Městského ředitelství policie Plzeň. U zbývajících, zatím nejmenovaných územních odborů, se jedná o Územní odbor Domažlice, Územní odbor Klatovy, Územní odbor Plzeň – venkov, Územní odbor Rokycany a konečně Územní odbor Tachov, který je pro tuto práci stěžejní.

2.1.1 Struktura Územního odboru Tachov

Územnímu odboru Tachov podléhá 5 obvodních oddělení policie, 1 Dopravní inspektorát v Tachově, 1 Oddělení hospodářské kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování (OHK SKPV), 1 Oddělení obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování (OOK SKPV), 1 Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál v Tachově, 1 Oddělení služební přípravy, 1 Skupina tisku a prevence a ekonomické a personální oddělení včetně oddělení stížností. V čele územního odboru sedí vedoucí územního odboru včetně s dalšími, policejním hlídkám nadřízenými pracovníky, především z řad SKPV.

Prostředím, v němž se odehrává zde předkládaný výzkum, jsou obvodní oddělení policie v územní působnosti Územního odboru Tachov. V tachovském okrese, jak již bylo výše zmíněno, se nachází 5 obvodních oddělení – Obvodní oddělení policie České republiky v Boru, Obvodní oddělení policie České republiky v Konstantinových Lázních, Obvodní oddělení policie České republiky v Plané, Obvodní oddělení policie České republiky ve Stříbře a Obvodní oddělení policie České republiky v Tachově.

2.1.2 Služební hodnost a označení, tarifní třída a podmínky s tím související

Kromě obecného rozdělení organizační struktury Policie ČR, je zde vhodné osvětlit rozdílnosti v hodnostním označení a služební hodnosti, a tudíž i v odlišných platových podmínkách a náplni práce včetně přerozdělení zodpovědnosti, které jsou v daných kategoriích, bez rozdílů, přesně stanovené.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů a předpisy související, jako bezpečnostní sbor České republiky chápe Policii České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správu České republiky, Vězeňskou službu České republiky, Bezpečnostní informační službu a Úřad pro zahraniční styky a informace (Zákon 361/2003 Sb.: 8, § 1), přičemž každý příslušník/příslušnice takového bezpečnostního sboru našeho státu má přidělené hodnostní označení. Pro všechny tyto složky je hodnostní označení stejné, neboť se společně řídí uvedeným služebním zákonem. Armáda České republiky jakožto součást ozbrojených sil státu, používá vlastní, vojenské hodnosti.

Služební zákon rozlišuje služební hodnosti a hodnostní označení příslušníka/příslušnice v běžném výkonu služby dle doby trvání služebního poměru a dle stupně dosaženého vzdělání, na:

1) Referenta

- jedná se o příslušníka/příslušnici, kteří dosáhli střední školy s výučním listem a jsou zařazeni v 1. tarifní třídě (ibid: 10, § 7/1a)

- tento typ příslušníka/příslušnice se v současné době u Policie ČR nevyskytuje, v podmínkách přijetí je dnes požadováno jako minimální dosažené vzdělání, vzdělání středoškolské s maturitou

- referent má hodnostní označení **rotný** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **rtn.**

2) Vrchního referenta

- jedná se o příslušníka/příslušnici, kteří dosáhli středoškolského vzdělání s maturitou a jsou zařazeni do 2. tarifní třídy (ibid: 10, §7/1b)

- do uvedené hodnosti je obvykle uchazeč/uchazečka o služební poměr zařazen/a ihned po přijetí

- vrchní referent má hodnostní označení **strážmistr** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **stržm.**

3) Asistenta

- rovněž se jedná o příslušníka/příslušnici, kteří dosáhli středoškolského vzdělání s maturitou a jsou zařazeni do 3. tarifní třídy (ibid: 10, §7/1c)

- v této hodnosti se obvykle nastupuje na služební působiště po základní odborné přípravě, která zařazení do samotného výkonu služby předchází a je ukončena služební zkouškou do 3 let po přijetí do služebního poměru, který je do doby úspěšného složení služební zkoušky ve služebním poměru na dobu určitou, až poté se služební poměr mění na dobu neurčitou (ibid: 10 – 12).

- asistent má hodnostní označení **nadstrážmistr** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **nstržm.**

4) Vrchního asistenta

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli středoškolského vzdělání s maturitou, jsou zařazeni do 4. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru jsou 2 roky (ibid: 10, §7/1d)

- vrchní asistent má hodnostní označení **podpraporčík** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **pprap.**

5) Inspektora

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli středoškolského vzdělání s maturitou, jsou zařazeni do 5. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru jsou 3 roky (ibid: 10, §7/1e)

- inspektor má hodnostní označení **praporčík** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **prap.**

6) Vrchního inspektora

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli středoškolského vzdělání s maturitou nebo vyššího odborného vzdělání, jsou zařazeni do 6. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru je 5 let (ibid: 10, §7/1f)

- vrchní inspektor má hodnostní označení **nadpraporčík nebo podporučík** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **nprap. nebo ppor.**

7) Komisaře

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli vyššího odborného nebo vysokoškolského vzdělání bakalářského studia, jsou zařazeni do 7. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru je 6 let (ibid: 10, §7/1g)

- komisař má hodnostní označení **poručík nebo nadporučík** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **por. nebo npor.**

8) Vrchního komisaře

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání v bakalářském studijním programu, jsou zařazeni do 8. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru je 7 let (ibid: 10, §7/1h)

- vrchní komisař má hodnostní označení **kapitán nebo major** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **kpt. nebo mjr.**

9) Radu

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu, jsou zařazeni do 9. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru je 9 let (ibid: 10, §7/1i)

- rada má hodnostní označení **podplukovník nebo plukovník** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **pplk. nebo plk.**

10) Vrchního radu

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu, jsou zařazeni do 10. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru je 10 let (ibid: 10, §7/1j)

- vrchní rada má hodnostní označení **plukovník** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **plk.**

11) Vrchního státního radu

- příslušník/příslušnice, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu, jsou zařazeni do 11. tarifní třídy a minimální doba trvání jejich služebního poměru je 12 let (ibid: 10, §7/1k)

- vrchní rada má hodnostní označení **plukovník** (ibid: 11, § 8), zkratka v podpisové doložce či jiné písemné formě – **plk.**

U Policie České republiky se služební hodnosti dle hodnostního označení tedy dělí na tzv. praporčické (od rotného až po nadpraporčíka), důstojnické (od podporučíka až po plukovníka) hodnosti, ale též na generálské služební hodnosti jako je brigádní generál (gen.), generálmajor (genmjr.) a generálporučík (genpor.), které však na rozdíl od hodností předešlých jmenuje prezident republiky. Praporčické a důstojnické hodnosti jsou navrhovány a odsouhlaseny v rámci resortu Policie ČR při splnění podmínek týkajících se vzdělání, odsloužených let, ale v neposlední řadě též zásluh a konexí v případě, že je vyšší služební hodnost spolu s odpovídající funkcí, ve svém sporadickém výskytu a počtu vůbec k „mání.“ Do každé vyšší hodnosti musí policista/policistka projít výběrovým řízením. Základ platu je v každé přidělené hodnosti jednotný pro všechny policisty a policistky. Tyto platové podmínky jsou zákonem pevně vymezené a nikdo jejich výši nemůže ovlivnit. Pohyblivou položkou platu jsou osobní příplatky a odměny, které navrhuje u každého jednotlivce přímý nadřízený a dává ke schválení svému přímému nadřízenému, který tyto návrhy považuje za kompetenci vedoucího daného oddělení a většinou je schválí.

Hodnosti poručnické lze, jak je zřejmé z předchozích řádků, očekávat na místech vedoucích pracovníků všech útvarů Policie ČR v rámci Územních odborů, Krajských ředitelství policie ČR. Mimoto poručnické hodnosti jsou běžné rovněž mezi příslušníky/příslušnicemi Služby kriminální policie a vyšetřování, a to již na územních odborech, kde je povinné, jako předpoklad kariérního postupu, dosažené vysokoškolské vzdělání s bakalářským titulem. Hodnosti praporčické jsou zcela běžně se vyskytující služební hodnosti, kterých může téměř každý dosáhnout i s průměrným vzděláním s maturitou, je-li v určité hodnosti, „tabulkově“ volné místo.

Hierarchické uspořádání u Policie České republiky je pro mnohé ctižádostivce lákavým působištěm, neboť v něm lze kariérně růst a dosahovat tak stále vyššího finančního ohodnocení. Snaha a úsilí však

často nejsou jedinými aspekty hrající podstatnou roli, a kariérní postup není automatický ani v případě splnění základních podmínek. I příslušník s odslouženými požadovanými roky a dosažením žádaného vzdělání, může po celou dobu svého služebního poměru zůstat ve stejné tarifní třídě, se stejným platem. Na vyšších postech je velká konkurence a zkušenosti v policejní práci nejsou vždy bránou k úspěchu.

2.1.3 Charakteristika a činnosti Policie ČR ve 4., 5. a 6. tarifních třídách na obvodních odděleních

Na obvodních odděleních jsou službu vykonávající policisté a policistky zařazeni do 3., 4., 5. a 6. tarifních tříd, či li v praporčických hodnostech – od strážmistra po nadpraporčíka.

Každá tato tarifní třída na obvodních odděleních má zákonem vymezené úkoly, přičemž s každým dalším stupněm, úkolů a zodpovědnosti za svá rozhodnutí přibývá.

Vzhledem k tomu, že ve 3. tarifní třídě jsou jen nováčci - strážmistři, kteří nemají žádné zkušenosti s přímým výkonem služby, je jasné, že veškerá jejich činnost je řízena a kontrolována služebně staršími kolegy, kteří automaticky, což je tzv. „nepsaným pravidlem“, v případě nějakého jejich pochybení, za služebně mladšího kolegu ve hlídce, nesou veškerou zodpovědnost. Služební náplní těchto „bažantů“ je učit se z příkladů „mazáků.“

Vrchní asistent ve 4. tarifní třídě zabezpečuje dohled nad veřejným pořádkem, bezpečností a dopravou. Odhaluje, prošetřuje a vyřizuje přestupky a provádí jednotlivé úkony v trestním řízení (ibid: 165). „S výkonem služby je spojena mírně zvýšená psychická námaha a vysoká smyslová a neuropsychická zátěž“ (ibid: 83).

Inspektor v 5. tarifní třídě již samostatně vykonává základní policejní činnosti v trestním řízení, odhaluje, dokumentuje a vyšetřuje

trestné činy v příslušnosti útvarů s územně vymezenou působností nižšího stupně, či li na obvodních odděleních (ibid: 165). „Zvýšená psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení soustavy úkolů, kde jsou více zastoupeny abstraktní jevy a procesy, s nároky na poznávání, chápání a interpretaci jevů a procesů, dále na paměť, flexibilitu, schopnosti analýzy, syntézy a obecného srovnávání, na vestibulární aparát a mimořádná zátěž nervové soustavy“ (ibid: 84).

Vrchní inspektor v 6. tarifní třídě vykonává náročné policejní činnosti v trestním řízení. Odhaluje, dokumentuje a vyšetřuje trestné činy v příslušnosti obvodních oddělení (ibid: 166). „S výkonem služby je spojena zvýšená psychická námaha, případně mimořádná smyslová a neuropsychická zátěž služebních úkolů“ (ibid: 84).

Společnou náplní práce všech na obvodních odděleních je především přijímání oznámení týkajících se trestných činů, přestupků na úseku veřejného pořádku, občanského soužití či jiných správních deliktů, v nichž se provádí šetření okamžité a průběžné, řešení aktuálně se dějících konfliktů v mezilidských vztazích či v případech veřejného zájmu (slovní, fyzická napadání mezi neznámými i blízkými osobami, ohrožení života a zdraví, ublížení na zdraví, poškozování cizích věcí a majetku, veřejná ohrožení jako šíření poplašné zprávy, atd.) a rozhodování o dalším postupu v těchto věcech.

Kromě uvedeného jsou jedinci, zařazení do přímého výkonu služby na obvodních odděleních (3., 4. a 5. tarifní třídy), zatíženi plněním běžných úkolů spočívajících v řešení přestupků v dopravě, ukládáním blokových pokut, kontrolou osob a vozidel, pátráním po hledaných, pohřešovaných osobách, pátráním po odcizených věcech, návykových látkách, kontrolou a ochranou zájmových a chráněných objektů, neustálým kontaktem se zájmovými a problémovými osobami, apod., včetně administrativního zpracovávání tzv. „denního nápadu“, ale i písemností, jež mají všichni přiděleny ke zpracování v zákonných lhůtách. Vytíženost

těchto příslušníků a příslušnic Policie ČR na obvodních odděleních je oproti jiným složkám policie, skutečně rozsáhlá a psychicky i fyzicky velmi náročná.

2.1.4 Povinnosti příslušníků/příslušnic Policie ČR

Povinnosti a oprávnění policistů a policistek, bez ohledu na jejich hodnost, jsou jednoznačně a přesně stanovená. Vedle soudů a státních zastupitelství se policejní orgán řadí mezi orgány činné v trestním řízení (trestní řád, 2013: 244, § 12), z čehož plynou mimo jiné, prvořadě povinnosti vycházející z Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod, které je nutné ctít a dodržovat.

Při plnění svých úkolů postupuje policejní orgán v souladu se základními povinnostmi uvedenými v zákoně o Policii České republiky č. 273/2008 Sb., konkrétně v § 9 - § 13, dále, v trestních věcech, se řídí ustanoveními zakotvenými v trestním řádu České republiky (Zákon č. 141/1961 Sb.), především dle základních zásad trestního řízení uvedenými v § 2 tohoto zákona. V zákoně č. 141/1961 Sb. v ustanovení § 2 odst. 4 se mimo jiné uvádí: „*Trestní věci projednávají (myšleny orgány činné v trestním řízení) s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení.*“ Mezi základní povinnosti příslušníků a příslušnic Policie ČR patří zdvořilost, iniciativa, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti a poučování osob při provádění úkonů (Zákon č. 273/2008 Sb.: § 9 - § 13).

„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a

bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu“ (Zákon č. 273/2008 Sb.: § 2). „Policie působí na území České republiky,“ není-li stanoveno jinak (ibid: § 3).

2.1.5 Podmínky přijetí do služebního poměru

Stát se příslušníkem/příslušnicí Policie České republiky v našem státě má právo každý občan, který má potřebné předpoklady. Dle podmínek stanovených v § 13 zákona č. 361/2003 Sb. o služebním poměru, při přijímacím řízení do služebního poměru, by takovýto uchazeč měl kromě podání žádosti, dovršit 18 let, prokázat svou bezúhonnost, či li mít čistý rejstřík trestů, mít požadované vzdělání, být plně způsobilý k právním úkonům, tedy nemít tzv. „papíry na hlavu,“ být oprávněný seznamovat se s utajovanými informacemi, nebýt členem politické strany a ani živnostník či OSVČ a prokázat svou zdravotní, osobnostní a fyzickou způsobilost, což je součástí přijímacího procesu, kdy každé části komplexně je věnován jeden den.

Zdravotní prohlídka je skutečně kompletní, ženy jsou navíc vyšetřeny u sjednaného gynekologa. Osobnostní způsobilost uchazeč prokazuje složením až osmihodinové série psychicky náročných osobnostních testů a fyzickými zkouškami spočívajícími v plavání na čas, vytrvalostním běhu, klicích, a dalšími cviky, kterými by měl každý potvrdit svou dobrou fyzickou kondici.

„Přijetí do služebního poměru nelze odepřít z důvodu věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu nebo povinnosti k rodině, jakož i z důvodu členství v odborových organizacích a jiných sdruženích s výjimkou případů, které stanovuje tento zákon nebo zvláštní právní předpis. Tyto výjimky se nepovažují za diskriminaci. Zakazuje se i takové

jednání bezpečnostního sboru, které diskriminuje občana nikoliv přímo, ale až ve svých důsledcích. Za takové jednání se považuje i navádění k diskriminaci“ (ibid: 14, § 16).

Jak je z výše uvedených vět patrné, u Policie ČR, v případě, že se tzv. „nabírá“ a není „stop stav“, může sloužit každý, kdo splní podmínky přijetí. Přijetí a hypoteticky vzato ani samotné službě by neměla tedy bránit žádná diskriminace.

Na oplátku, za prokázané úsilí při přijímacím řízení a poté v samotném výkonu služby, práce u Policie ČR nabízí jistotu stálého zaměstnání s pravidelným měsíčním příjmem a možnou výsluhou po skutečně odsloužených 15 letech služby (tzv. renta), které v civilní sféře nejsou samozřejmostí.

2.2 Pojem anti/diskriminace a jeho ukotvení v legislativě

Ze stati věnované přijímacímu řízení Policie ČR je patrné, že v řadách této státní složky může pracovat každý plnoletý občan ČR průměrného vzdělání, mimo jiné bez rozdílu věku a pohlaví. Maximální přípustný věk není nikde striktně určen, z toho tudíž vyplývá, že vedle dvacetiletých může sloužit i člověk padesátiletý, který je vitální a po všech stránkách schopný, a který splní podmínky pro přijetí.

Díky iniciativě Evropského společenství (Brožová 2010) byl i v naší legislativě v podobě Antidiskriminačního zákona č. 198/2009 Sb. schváleného dne 23. 4. 2008, ukotven zákaz nerovného zacházení a diskriminačních tendencí z hlediska „*obecně definovaných skupin*“, které u nás vrcholily v době po pádu totality v tzv. postkomunistickém prostředí, kterému se přičil samotný pojem rovnosti (Fialová, Spoustová, Havelková 2007: 2). Teprve pár let je tomu, co ženy v ČR dělí od tolerovaného a nepřiliš ukázněného zacházení, které jim vytvářelo pozici toho druhého, podřízeného, pohlaví (Beauvoirová 1966) a dávalo jasně najevo, kam

patří, kde jsou jejich hranice v prostoru společnosti/kultury jakožto zaběhlé kulturní univerzálie (Ortner in Oates – Inbruchová 1998: 92 – 98). Ženy již od prvních založených ženských spolků v Praze kolem poloviny 19. století si strastiplně svým vlastním úsilím, za podpory několika málo uvědomělých mužů, klestily cestu k rovnoprávnosti, nejprve ve vlasteneckých a charitativních aktivitách spjatých s vlasteneckou výchovou dětí a potažmo celého národa, poté pod vlivem nutného řešení sociální situace chudých dívek, nezajištěných osamocených žen a sirotek, v zakládání ženských škol, které zprvu byly zaměřeny čistě na rozvoj v zručnosti domácích prací a poté prací pro společnost v tzv. „čistě ženských“ zaměstnáních, kterými byly ruční práce, administrativa, učitelky, vychovatelky apod., kdy díky touze po vlastním vzdělání a vytvoření vlastní solidní pozice a hodnoty v jinak patriarchální společnosti (Bahenská 2005), se jim, a za značného úsilí jimi vytvořených ženských hnutí, ve 20. letech 20. století dostalo i práva volebního. Tím se však další větší rozvoj spočívající v zastoupení žen v politice nebo v zaměstnáních určených „čistě mužům“, linul již jen v nepatrných nuancích, kdy takovouto skutečnost můžeme nazvat sexualizovanou realitou pracovních vztahů, spočívající v nezvýhodňování žen v oblasti pracovních vztahů, výskytu kulturně akceptovaného sexuálního obtěžování a vytvoření tzv. „skleněného stropu“ v možnosti dosahování vyšších mocenských postů (Křížková, Maříková, Uhde 2006: 17). *„Jsou to totiž většinou muži, kdo na pracovištích vytvářejí pravidla hry, protože zpravidla právě muži také zastávají střední a vyšší manažerské posty“* (Vohlídalová 2006). Dnešní, již kupříkladu 15leté dívky, již sice mají možnost se rozhodnout, zda li, v čem a jak dlouho se budou vzdělávat, ale jejich vyšší dosažené vzdělání v budoucnu však není nutně zárukou vyššího platového ohodnocení oproti mužům s nižším vzděláním (Jarkovská a kol. 2010: 27). Ačkoliv ženy jsou často vzdělanější jak muži, stále se uplatňují především v zaměstnáních, které jsou, dle genderového sociálního konstrukt, tzv. jejich oborovou doménou – učitelky, zdravotní sestry, vychovatelky, pečovatelky, úřednice, apod., což potvrzuje stereotypní rozdělení rolí – ženy jako té, co

je emotivní a empatickou bytostí a muže, který je racionální a nezávislou osobností (ibid: 26).

Tyto zaběhlé genderové stereotypy se z jádra společnosti velice těžce odstraňují, začať mohou nejenom muži, ale též samy ženy, které v otázce vlastní osobnosti a existence vedle mužů, nejsou jednotné. „*Genderové stereotypy jsou předsudečné představy o tom, jací/jaké mají muži a ženy být a jak se mají chovat, snaží se muže a ženy udržet v určitých rolích*“ (Valdrová a kol. 2004: 20).

Ženy, ve světle dnešní sociální reality, v jejímž kontextu je kladen větší důraz na individualitu a sebezabezpečení, nejsou již jen matkami, manželkami, služkami, sloužícími společensky výše postavenému muži (přestože se tato role od ženy stále ze strany tradičního typu mužů očekává), ale také živitelkami či od dob komunismu spoluživitelkami (Maříková, Křížková, Vohlídalová 2012), bez jejichž příjmu by dnešní domácnosti mnohdy fungovaly jen stěží. Je dobré podotknout, že ženy si v době poúnorového převratu tehdy sice vydobily právo na svou existenci ve veřejné sféře coby zaměstnankyně, ale jako své dominantní místo volily rodinu a nižší plat vnímaly jako vlastní příspěvek do domácnosti, nikoli jako diskriminační akt ze strany nespravedlivé společnosti (Osvaldová 2004). Dnešní péče o děti a domácnost již často není výhradní záležitostí ženy, ačkoliv tradiční rozdělení genderu se rozvolňuje jen pozvolna (ibid). Genderové nerovnosti jsou na trhu práce, ale i v soukromé sféře, stále znatelné, a to ať už se jedná o mzdové ohodnocení nebo o genderovou segregaci, která dle Křížkové a kol., spočívá v koncentraci mužů do řídicích pozic a žen častěji jen do pozic servisních (Křížková a kol. 2011: 23), z čehož vyplývá nerovnoměrné rozdělení pracovních příležitostí mezi ženy a muže, problém samoživitelství u žen, což pak plodí často omílanou feminizaci chudoby. Vzhledem k tomu, že v České republice na mateřských a rodičovských dovolených zůstávají převážně ženy a stále je převážná část starání se o potomky a domácnost v jejich kompetenci, jsou to právě ženy matky,

kteře nezapadají do šablony ideálního pracovníka, od něhož je očekávána naprostá flexibilita, mobilita a plné pracovní nasazení (Maříková 2008). Společnost si tak vytvořila teorii lidského kapitálu (Renzetti, Curran 2003: 238), v jehož rámci kategorizuje ženy a muže, a který je postaven na premise, že muž, už jenom proto, že je to z biologického hlediska muž, má požadované vlastnosti a dovednosti korelující s ideálem dobrého zaměstnance. U žen se předpokládá menší ochota investovat dostatek energie do zaměstnání, neboť se stále počítá s jejich výsadním postavením v soukromých, neveřejných prostorech domova. Ženy, často i přes mnohonásobně více vynaložené úsilí, které v porovnání s normou, plodí i nadstandardní výsledky, nedosahují stejného uznání jako jejich protějšky.

Diskriminace je v antidiskriminačním zákoně rozlišena na přímou a nepřímou. *„Přímou diskriminací se rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru“* (Zákon č. 198/2009 Sb.: § 2 odst. 3). *„Nepřímou diskriminací se rozumí takové jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního rozhodnutí, kritéria nebo praxe, je z některého z vymezených důvodů určitá osoba znevýhodněna oproti ostatním“* (Brožová 2010).

K diskriminaci patří též: obtěžování, sexuální obtěžování, pronásledování, pokyn k diskriminaci a navádění k diskriminaci (Zákon č. 198/2009 Sb.: § 2).

Obtěžování je nežádoucí chování související s důvody uvedenými v přímé diskriminaci, *“jehož záměrem nebo důsledkem je snížení důstojnosti osoby a vytvoření zastrašujícího, nepřátelského, ponižujícího, pokořujícího nebo urážlivého prostředí, nebo které může být*

oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí ovlivňující výkon práv a povinností vyplývajících z právních vztahů“ (ibid: § 4 odst. 1 písm. a, b).

Sexuálním obtěžováním se rozumí chování uvedené u obtěžování, se sexuální povahou (ibid: § 4 odst. 2).

Jak obtěžování, tak i sexuální obtěžování je vnímáno subjektivně, povětšinou se odehrává ze strany osoby s výhodnější pozicí v zaměstnání, ze strany nadřízených nebo osob s rovnocenným postavením, a to pouze vůči jedinci a v rovině psychiky, je tedy prožíváno ve skrytu individuality a intimity (Křížková, Maříková, Uhde 2006: 8, 83 – 86). Okolí, dokonce ostatní spolupracovníci, takové jednání nemusí vůbec postřehnout či jinak, obvykle jej tolerují, jeho důsledky u osoby postižené takovýmto obtěžujícím chováním marginalizují a považují za přecitlivělé a přehnané (ibid). *„V české společnosti je sexuální obtěžování často vnímáno jako umělý problém, jehož význam je zbytečně přeceňován“ (ibid: 7).*

„Pronásledováním se rozumí nepříznivé zacházení, postih nebo znevýhodnění“ (ibid: § 4 odst. 3).

„Pokynem k diskriminaci se rozumí chování osoby, která zneužije podřízeného postavení druhého k diskriminaci třetí osoby“ (ibid: § 4 odst. 4).

„Naváděním k diskriminaci se rozumí chování osoby, která druhého přesvědčuje, utvrzuje nebo podněcuje, aby diskriminoval třetí osobu“ (ibid: § 4 odst. 5).

2.3 Pohlavní rozdíly a gender

Muž a žena, přes velkou variabilitu v rámci svých rodových rolí (Janošová 2008: 41), jsou tradičně v industriálním světě vnímáni jako dva protipóly, které se až nadmíru liší, v máločem se shodnou, ale musí být

vzájemně tolerovány, z důvodu vytváření heterosexuálních párů, zajištění reprodukce a zachování tak lidské existence. V měřítku „civilizovaného“ světa, jsou mezi nimi, u zdravých jedinců, na první pohled patrné biologické rozdíly, spočívající v sekundárních pohlavních znacích (ňadra u žen, rozsáhlejší ochlupení u mužů, tělesné rozložení tuku, tloušťka a velikost kostí), tvaru vnějších genitálií, na druhý pohled pak v rozdílnosti psychosexuálních mozkových centrech, funkci vnitřních genitálií, hormonální a chromozomální vybavenosti a typu pohlavních žláz (ibid: 39). Tyto, pro nás biologicky jednoznačně determinované charakteristiky toho, co vypadá jako femininní a maskulinní, jsou však v jiných kulturách vnímány jinak a u různých etnik se mohou lišit. Jeden z rozhodujících vlivů na proporce jedince má též kvalita přijímané stravy a celé životosprávy. Kupříkladu našim ženám připisovaná slabší tělesná konstrukce, menší fyzická síla, menší výška a váha, je u jiných etnik zcela odlišná, rozdíl mezi chlapcem a dívkou není somaticky téměř k rozeznání (obě pohlaví jsou např: robustní) anebo jsou u nich zaznamenány hodnoty opačné (Oakleyová 2000: 31). Ženám připisovaná větší emocionalita a menší agresivita však není zcela rozhodně, přestože byla u mužů v útlém dětství vyzkoumána větší vyhraněnost hemisfér (Janošová 2008: 160), záležitostí pouze biologického rozdílu v pohlaví. Je to právě socializace, která s námi jde od narození ruku v ruce, která nás vychovává a vsazuje do jí vytvořených společenských norem a pravidel, má vliv na celospolečenské chápání pohlaví v hranicích kulturně vytvořeného genderu. Právě toto sociální učení toho, jak se kdo má oblékat v symbolicky vytvořeném sociálním konstruktu těl (Bourdieu 2000: 11 – 24), čím se má zabývat, co je a co není pro něj, za současného potlačování vlastností, která mají obě pohlaví stejná, ale nejsou právě od jednoho z nich očekávána, a u nichž hrozí v budoucnu společenské odsouzení a sankcionování, vytváří prototyp ženského a mužského charakteru.

Kromě zřejmé výchovy společností, která tiskne ženě i muži „tvář“ a udává jejich směr, existuje, v našich podmínkách, několik

skutečně biologicky daných odlišností, které velmi ovlivňují pohlavní hormony.

Je prokázáno, že hladina testosteronu a jiných androgenů u obou pohlaví zvyšuje v jedinci agresivitu, má vliv na sílu a energii a je spouštěčem sexuální touhy (Oakleyová 2000: 30 - 31). Vedle pohlavních hormonů existující chromozom X zabraňuje vývoji velkých svalů a chromozom Y naopak rozvoj velkých svalů a větší fyzické síly podporuje (ibid). Společensky protěžovaný chromozom Y má však i řadu nevýhod, je náchylný k vytváření řady psychických a jiných onemocnění, včetně závislostí (ibid). Ženy naopak mají lepší verbální a artikulační schopnosti, jsou odolnější vůči nemocem a dožívají se obvykle vyššího věku (Oakleyová 2000: 30 – 68).

Testosteron je spojován se soutěživostí, podrážděností a hněvem (Renzetti, Curran 2003: 81), avšak to neznamená, že ženy agresivní nejsou. Vlivem socializace, která v dívkách, budoucích „dámách“ (ibid) od malička projevy agresivity potlačuje, a podporuje je v prosociálním jednání, je vztek spíše latentní a vyjádřený slovně než fyzickou útočností (Oakleyová 2000: 56).

K tělesné zdatnosti žen je nutné podotknout, že agresivnější a fyzicky náročnější sporty, byly v minulosti rovněž výsadní doménou mužů, kteří svou muskulaturou dokazovali své privilegium v tomto odvětví a ženy s podobnými rysy a cíly, byly ponižovány a uráženy, hodnoceny jako „mužatky“ (Renzetti, Curran 2003: 492). První, a to spíše jen lehké tělocvičné aktivity, byly veřejně ženám v Čechách povoleny až v 70. letech 19. století (Bahenská 2005). Dnes nalezneme ženy i v oblasti kulturistiky, a stále též některé předsudky vůči takovýmto ženám ve smýšlení jednotlivců.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Metodologie

Výzkum pro potřeby této bakalářské práce, byl prováděn přímo v terénu, při němž byly použity dvě metody kvalitativního výzkumu – nestrukturovaný a polostrukturovaný rozhovor, přičemž samotnému pokládání předem částečně připravených otázek předcházela zkušební pilotáž učiněná se čtyřmi dotazovanými z celkového množství této skupiny respondentů. Pilotáž i metody samotného výzkumu budou stručně popsány v následujících samostatných odstavcích.

Vzhledem k tomu, že se tento výzkum odehrával v důvěrně známém prostředí výzkumníka – v subkultuře Policie ČR obvodních oddělení nacházejících se na okrese Tachov, kde je sám zaměstnán, kladla jsme si na srdce profesionální přístup se všemi jeho náležitostmi, jako je obeznámení respondentů s tématem výzkumu, prvotní vyžádání jejich souhlasu před započítím každého rozhovoru, ujištění o anonymitě a zachování trvalé diskretnosti, včetně zajištění soukromí při dotazování, neboť při přítomnosti dalších osob, kolegů a kolegyně, by tak výpovědi konkrétních respondentů mohly být ovlivněny. Zároveň jsem se použitou formou otázek a způsobu dotazování snažila oprostít od vlastních sympatií a nesympatií vůči jednotlivcům, úvah a hypotéz, což se mi, myslím, podařilo a vyprodukovalo přinejmenším zajímavá data.

Za podstatnou výhodu své osobní zkušenosti ve zkoumaném prostoru považuji fakt, že se s každým dotazovaným osobně více či méně znám, neboť se náhodně setkáváme na různých společných akcích, při provádění služebních úkolů přesahující územní hranice jednotlivých obvodních oddělení, při služební přípravě zahrnující donucovací prostředky, taktiku a střelby ze služebních zbraní, a z tohoto důvodu byly kolegové a kolegyně spíše k mému výzkumu přístupní, než kdyby výzkum prováděla jim neznámá osoba z civilního prostředí, kdy k civilnímu světu

panuje v této subkultuře značná nedůvěra a odtažitost, neboť za každým civilistou se potencionálně nachází osoba, která chce nějakým způsobem poškodit pověst, jméno a práci Policie ČR. Z počátku jsem měla obavy právě z přístupu, především mužských zástupců, u nichž jsem musela počítat s určitou přetvářkou či odmítavým postojem, neboť kladené otázky se točily kolem, pro ně, choulostivého tématu – genderových rozdílů mezi muži a ženami - a především jejich osobních postojů k této problematice ve vlastních řadách. Tyto mé obavy se však ukázaly nadbytečné, většina mých kolegů (ze všech obvodních oddělení) výzkum v této oblasti s nadšením vítala a dokonce jej považovali za možnost vyslovit nahlas (veřejně) svůj, často silně přesvědčený názor na „problém“, o němž se tzv. „šušká“, ale nikdo se jím oficiálně nezabývá. Někteří do mého výzkumu kladli naděje, že by se jím mohlo „něco změnit.“

U všech respondentů jsou, spolu s pokládanými otázkami, získaná data z rozhovorů zde doslovně přepsána, přičemž chci dopředu upozornit, že tím, že data jsou přepsána doslovně, budou se v textu přepsaných rozhovorů objevovat též nijak zvlášť libě zvučná slova policejního slangu s vulgarismy, které jsou běžným dorozumívacím prostředkem v této subkultuře.

Dále, chci upozornit, že z důvodů, zde již zmíněných, nedošlo ke zvukovému zaznamenání rozhovorů a existuje jen mé a jejich svědectví (respondentů a respondentek) a doslovný přepis. Pakliže bych trvala na nahrávání rozhovorů zvukovým zařízením, bylo by víc než jisté, že by většina respondentů byla proti, ba by ani žádný rozhovor neposkytla a tento výzkum by se tak nemohl uskutečnit.

3.1.1 Subkultura Policie ČR

Jak již z výše uvedeného odstavce vyplynulo, policisté a policistky jsou uzavřenou sociální skupinou vně společnosti, téměř totální institucí, která se vyjadřuje vlastním charakteristickým způsobem, obléká

v pracovní době určitým předepsaným způsobem, je tzv. naprogramována na zachování a udržování společenských norem, což jí, často nedobrovolně, izoluje od zbytku společnosti. Ne nadarmo se setkávají ve společnosti s pohrdáním a nepochopením. Jako pomocná, ale též represivní složka, si musí držet emocionální odstup od osob a situací, jež musí řešit či se jimi zabývat. Takovéto jednání jim ubírá na atraktivitě a humánnosti, a jsou mezi lidmi považováni za „psí čumáky.“ Neuvědomují si však, že „uniforma“ vyžaduje, aby se v ní jednalo důstojně, přímočaře a s vážností, nejedná se o pouhé poskytování sociálních služeb. Ochrana zákonů a jejich disciplinované dodržování má přednost před sociálním cítěním a právě za tímto účelem jsou příslušníci/příslušnice systematicky vychováváni a cepováni. (Problémem je, že toto naučené chování, tato profesní deformace, se dřív či později promítá i do jejich soukromí). To vše vrhá Policii ČR do charakteristik subkultury – jedná se o zvlášť vytvořenou kulturu, která se stará o fungování zásad většinové kultury.

3.1.2 Cílová skupina

Za výzkumný vzorek jsem si vybrala skupinu lidí, kteří jsou v rámci služebního poměru zařazeni do výkonu služby na Obvodních odděleních územního odboru Tachov v 5. tarifních třídách, neboť tito jedinci zajišťují jak přímý výkon v terénu, tak zpracování tzv. „nápadu“ (evidování a šetření nabíraných případů). Jako jediní z ostatních služebních pozic na obvodech, mají psychicky i fyzicky nejnáročnější úlohu. Ať už se jedná o vraždu, náhlé úmrtí, krádež, rvačku či pouhou facku mezi dvěma či více jedinci, je to právě tato skupina policistů a policistek zařazených v 5. tarifních třídách, kteří jsou u každého případu jako první a musí na místě situaci svědomitě a bezchybně zhodnotit a zvládnout, a až poté předat jako informaci nadřízenému důstojníkovi. Chybnost v úsudku se beztrestně neodpouští, jak ze strany nadřízených, tak ze strany společnosti, obzvlášť jedná li se o situaci, která je ve výsledném efektu medializována.

Tyto hlídky bývají na všech obvodních odděleních nejčastěji jednopohlavní mužské (muži jsou početnější), na druhém místě jsou časté kombinované hlídky (muž, žena), ale v terénu se vyskytnou i čistě „ženské hlídky.“

Jak již bylo dříve uvedeno, v rámci Územního obvodu Tachov se nachází celkem 5 obvodních oddělení (ve zkr. OOP) - OOP Bor, OOP Konstantinovy Lázně, OOP Planá, OOP Stříbro a OOP Tachov.

V době provádění pilotáže a následného výzkumu, tj. od 1. 10. 2014 do konce roku 2014 se na OOP Bor nacházelo celkem 7 policistů zařazených do 5. tarifní třídy a 1 policistka, na OOP Konstantinovy Lázně celkem 7 policistů, policistka žádná, na OOP Planá celkem 10 policistů a 1 policistka, na OOP Stříbro celkem 8 policistů a 4 policistky a na OOP Tachov celkem 13 policistů a 2 policistky zařazené v 5. tarifní třídě.

Na Obvodním oddělení policie v Tachově, z výzkumného vzorku osob vyjímám 4 policisty, kteří ačkoliv jsou zařazení v 5. platových tarifních třídách, v terénu neslouží již několik let. Jejich jedinou pracovní náplní, což tvoří výjimku oproti ostatním obvodním oddělením, je čistě výkon dozorčí služby v budově obvodního oddělení, která má funkci základního zaevidování různých přijímaných oznámení ze strany občanů ČR, vrátného a spojovatelky. Výkon dozorčí služby v sobě zahrnuje vyšší platové ohodnocení a zodpovědnost spočívající v odpovědnosti za chod celého oddělení, včetně instruování hlídek, v době nepřítomnosti nadřízené autority, či li vedoucího oddělení a jeho zástupců. Nejedná se o příliš náročnou pozici, ačkoliv vzhledem k platovému ohodnocení by tomu mělo být naopak. Nutno na tomto místě dodat, že ačkoliv jsou na OOP Tachov tito 4 jedinci specializovaní na práci dozorčího, dozorčí službu čas od času vykonávají i ostatní příslušníci/příslušnice 5. tarifních tříd, ačkoliv žádné příplatky za stejnou svěřenou zodpovědnost nedostávají.

Celkem se budu tedy dotazovat 41 policistů a 8 policistek.

Policisty a policistky zařazené v 5. tarifních třídách v textu, vždy v rámci jednotlivých oddělení, z důvodu zachování anonymity, označuji písmeny abecedy A – Z, přičemž tak označuji ženy zvlášť a muže zvlášť - je žádoucí, již z výše uvedených důvodů, aby byla zachována anonymita jednotlivých respondentů, neboť publicita není na místě.

3.2 Analýza dat

3.2.1 Pilotáž a její analýza

Na začátku měsíce října roku 2014 jsem si z výzkumného vzorku zvolila první 4 respondenty v 5. platových třídách Obvodního oddělení policie Tachov – 3 muže (A – C) a 1 ženu (A), s nimiž jsem v rámci běžného výkonu služby na pracovišti OOP Tachov, popořadě, učinila nestrukturované rozhovory, které v rámci prováděné pilotáže probíhaly zcela neformálně, volně, kamarádsky a intimně, a za jejichž toku, jsem si dělala písemné poznámky.

V těchto rozhovorech jsem chtěla proniknout do problému naší subkultury, jeho psychické podstaty a především z nich vyprodukovat otázky, které jsem později použila u zbytku respondentů v rámci samotného výzkumu. U osob, které jsem použila v pilotáži, jsem později provedla pouhé doplnění odpovědí na otázky pokládané v rámci již polostrukturovaného rozhovoru (viz. přepis rozhovorů).

Doslovný přepis těchto spíše narativních rozhovorů, ve své surové podobě, se zachováním všech nespisovných i hrubých výrazů, uvádím v následujících řádcích. Vyprávění policistů/policistky je vloženo do uvozovek a jsou napsána kurzívou. Otázky, které se vytvářely v průběhu rozhovorů, jsou zde napsány běžnou formou, tučně.

Jak dlouho vlastně sloužíš?

Žena A – „Sloužím už 21 let. Nastupovala jsem původně na Oddělení cizinecké policie a pasové služby, kterou za mé éry dvakrát přejmenovali, poprvé na Oddělení cizinecké policie a později na Inspektorát cizinecké policie, kde jsem byla ve skupině povolování pobytu až do roku 2010. Od 1. 11. 2011 jsem přišla na obvod do Tachova. Dřív, u ciziny, jsem byla spíš v kanclu, výjimečně v terénu, když byla nějaká akce. Teď jsem v terénu skoro pořád. Vždycky jsem sloužila s chlapama i se ženskýma.“

S kým se ti sloužilo líp?

Žena A – „Víš, každá práce je spíš o jednotlivcích než o rozdílu v pohlaví. Jsou kolegové, u kterých nemáš jistotu, že ti, v případě konfliktu, z něho neutečou, třeba právě proto, že dopředu mají strach, že s ženskou to dopadne špatně.“

Setkala jsi se s tím, že by ti nějaký kolega řekl do očí, že s tebou nebude sloužit, protože jsi ženská?

Žena A – „Přímo do očí mi to ještě nikdo neřek, ale je mi jasný, že před jinými kolegy, v těch svých chlapských skupinkách, jsou schopni mluvit jinak. Slyšela jsem kolikrát, když jsem kolem nich procházela, že se o ženských u policie baví, a tvrdí, že ženská ve hlídce je na hovno, že mají zůstat v kanclu u spisů a necpat se ven. Nikdy mě však nikdo takhle přímo neponížil. Pouze od vedení se setkávám na obvodech s tím, že když jsem ustanovená jako velitel hlídky, tak vedení místo, aby jednalo se mnou, tak jednají především s chlapem ve hlídce i přesto, že je ustanoven jen jako člen hlídky, je služebně mladší a má menší zkušenosti. A přitom já jako velitel všechno schytám, když to poseru. Jinak, kluci většinou sami od sebe obsluhují vozidlovou vysílačku, jako bych to nesvedla taky. To spíš z vlastní ješitnosti, a mně je to jedno, ať si do ní kecaj sami.“

Neřeším to. Jindy musím chlapa ve hlídce „nakopnout“ a popohánět ho, aby vůbec něco dělal, a taky často na mě nechají rozhodování.“

Co finanční ohodnocení, myslíš, že jsi za svou práci ohodnocena stejně jako kluci?

Žena A – „Odměny dostávají přednostně kluci, ženy za stejně vykonanou práci často dostanou odměny menší, tedy pokud se nejedná o ženskou, která je z osobních důvodů vedením upřednostňována. Obecně je v povědomí fakt, že se jedná o zaměstnání pro muže a ženy se do této práce vnutily díky emancipaci. Důvodem je smýšlení o ženách jako o slabších, přestože výcvik je stejný. Ale hlavně, co se týká toho odměňování, mám zkušenost, že jde o oblibu a neoblibu jedinců, spočívá spíše v tzv. „vlezdoprdelství.“ Podstatný je, o kolik kdo dokáže snížit svou morálku, je li ženská sexuálně přístupná nebo chlap, jestli chodí s vedoucím chlastat. Takže vlastně rozhodující je morální úpadek, ani ne tak, jestli je to chlap nebo ženská.“

Zažila jsi něco, co jsi pocítovala jako diskriminaci?

Žena A – „Setkala jsem se s opačným diskriminačním jednáním, nebylo to tedy ze strany chlapa vedoucího, ale ženské vedoucí a to ještě na cizině. Mužům, aby se jim zalíbila (protože byla sama), podlézala, dávala jim odměny, zvyšovala osobní hodnocení a nám, jako jediným dvěma ženám na oddělení odměny nedávala. Dokonce i kluci služebně mladší, kteří nastoupili až po mně, měli větší peníze jak já a moje kolegyně. Mě zaučovala právě tahle vedoucí, takže výhrady k mojí práci mít nemohla, ale přestože jsem dělala celou administrativu sama, odměnu jsem od ní nikdy neviděla. Když se uvolnila vyšší platová třída a já projevila veřejně o tuto zájem, tak mi řekla, že mi ji nedá, protože muž je živitel rodiny a peníze potřebuje víc jak já. Já v té době byla vdaná a neměla děti. Tuto platovou

třídu nakonec dostal muž, který se rozváděl a patrně měl poměr s vedoucí.“

Jak dlouho sloužíš a kolik ti je let?

Muž A – *„Sloužím 9 let a je mi 28.“*

Jaké jsou tvé osobní zkušenosti s holkama ve hlídce?

Muž A – *„Převážně kladné, když se nic neděje, líp s nima utíká služba, pokecáš si. Při zákroku, je to ale na hovno, ožralí si k ženský víc dovolí a to i když je ve hlídce těch kolegyní se mnou víc. Co se týká zákroků, mám s ženskýma špatnou zkušenost, protože většina z nich zákrok vyhrotí, začnou štěkat a pašík (pachatel) pak startuje a už s ním není kloudná řeč, obzvlášť když je vožralej. Myslím, že je to tím, že ženský chtějí mít poslední slovo a situaci tak ve výsledku vůbec neuklidní. Když se jede na zásah a jsi jen se ženskou, je to jako když jdeš jeden na jednoho. U zákroku jde o sílu a ženský ji prostě nemaj.“*

Kam by jsi tedy ženský u policie zařadil?

Muž A – *„No do nějaký vyšší kancelářský funkce, ať dělaj na spisech a terén nechaj nám chlapům. Jako potřeba jí u policie je, prohlídku ženský může udělat zas jenom ženská, nebo při práci s dětmi, asi jim taky rozumí víc než chlap. Ženskou bych viděl klidně i v pozici operačního důstojníka (nadřízený v terénu), mají lepší organizační schopnosti.“*

Zažil jsi, že by žena u policie byla protěžovaná nebo naopak diskriminovaná?

Muž A – *„Protěžovaná jo, třeba když šukala s vedoucí. To ani do terénu nechodila. Možná je to ale tím, že ve vedoucích pozicích jsou jen*

samí chlapi. Třeba, kdyby bylo v pozicích vedoucích víc žen, byli by zvýhodňováni muži. Nevím, možná.“

Řekni mi, co jak se ti slouží se ženami?

Muž B – „Hele, se ženskejma v terénu je to naprd. Radši sloužím s chlapem.“

Proč?

Muž B – „*Je to bezpečnější. S chlapem se prostě nebojíš jít do toho, a klidně někomu nějakou přišít. Chlap to vždycky s chlapem zvládne, ale se ženskou, to ještě abys hlídal ji.“*

Máš nějakou takovou špatnou zkušenost se ženskou ve hlídce, že tak uvažuješ?

Muž B – „*To zas ne. Dokonce musím říct, že se s některejma ženskýma slouží líp jak s některýma chlapama, ale při nějakým nebezpečným zákroku, př. při rvačce proti opilému nebo zfetovanému se cítím jistěji s chlapem, a to i když právě sloužím s kolegyní, s níž je to jinak v pohodě.“*

Máš strach, že by to ženská nezvládla?

Muž B – „*Nevím, jestli by to zvládla nebo ne, ale každopádně není chlap, nemá takovou fyzickou sílu. Chlap tu sílu od přírody má, proto je lepší být ve hlídce s chlapem. Chlap je chlap. Je větší, váží víc jak ženská, fyzicky celkově je vždycky vybavenější jak kterákoliv ženská, pokud se tedy nejedná o chlapici. Chlap je prostě chlap a ženská je prostě ve většině vždycky jen ženská. Kdyby to bylo na mě, беру ženský k policii jen do kanclu.“*

Myslíš, že vedoucí to vnímají stejně a dělají rozdíly v hodnocení a odměňování práce žen a mužů?

Muž B – *„To si nemyslím. Myslím si, že náš vedoucí nedělá rozdíly po materiální stránce, aspoň jsem se s tím nesešel.“*

Jak dlouho sloužíš a jaký je tvůj názor na ženy u policie?

Muž C – *„Sloužím 7,5 roku, je mi 28 let a sloužím i se ženami v přímém výkonu. Názor na ně? Jsou potřeba. Jejich kladem je často lepší komunikativnost než u mužů.“*

Je na ženách u policie z tvého pohledu něco záporného?

Muž C – *„Když se zakročuje proti agresivnímu jedinci, cítím se tam být sám, pakliže pachatel zahájí útok proti přítomné hlídce.“*

Souhlasíš s tím, aby byly ženy u policie zastoupeny ve stejném množství jako muži?

Muž C – *„Ne.“*

Proč?

Muž C – *„Protože záporný aspekt ženy v terénu při útoku agresivního jedince převažuje nad jejími kladnými vlastnostmi. Ženy bych uplatňoval víc v kancelářích jako zpracovatelky, než li v terénu, tam je zapotřebí ve většině případech hrubá síla, kterou od muži od přírody disponují víc jak ženy.“*

K tomuto názoru tě přivedla nějaká špatná zkušenost?

Muž C – *„Ano, moje osobní zkušenost se ženami v terénu je spíše špatná. Budu li konkrétní, jednou jsme jeli ve 3 členné hlídce (2 muži a 1 žena) na oznámení, že se před Kiwi barem pere skupinka lidí. Když jsme přijeli na místo, žena ve hlídce místo, aby se svým jednáním snažila situaci uklidnit, více jí vyprovokovala a jeden z účastníků ji dokonce chtěl napadnout, čemuž jsem musel zabránit a zachránit ji“*

před napadením. Nebyl jsem si vůbec jistý tím, že by se sama ubránila, neboť proti ní šel kus chlapa a ona, i když jde rozhodně slyšet, je malá a od pohledu nijak silná. Měl jsem o ni strach. To bych s kolegou, jakýmkoliv, neměl. S chlapem mám větší jistotu, že by si poradil sám.“

Jaký je tvůj obecný názor na ženy a jejich místo?

Muž C – *„Jsem toho názoru, že žena má umět zastat vše, jak domácnost, tak i finanční zajištění. Proč taky ne, vždyť já se taky doma starám o domácnost a občas vařím. Nikdy bych jí nebránil v seberealizaci.“*

Z analýzy pilotních rozhovorů je patrné, že všichni 3 dotazovaní muži se shodnou na tom, aby ženy u policie byly, ale nikoliv v terénu, a to z důvodu menší fyzické síly a zdatnosti a především z důvodu jejich osobního pocitu, který se v nich vytváří při pohledu na ženu. Preferovali by jejich zastoupení na obvodních odděleních spíše v kancelářích u zpracovávání administrativy, popř. při provádění jednoduchých úkonů jako je bezpečnostní prohlídka či osobní prohlídka žen. Dotazovaná žena uvádí, že se setkala s přímou diskriminací z pozice ženy a nerovným zacházením z pozice nadřízeného muže, který s ní, z nějakých důvodů, nekomunikuje o věcech, za něž je ve hlídce zodpovědná, přestože s mužem tak jedná. Dále uvádí, že v přerozdělování odměn jsou též upřednostňováni muži. Připouští však, že podstatnou roli může hrát oblíbenost a neoblíbenost jednotlivců ze strany vedoucího. Otázkou zůstává, jak četné je toto zacházení, ojedinělost ještě nemusí nutně znamenat nepřímou diskriminaci žen. Z daného vzorku se však zatím nedají vyvozovat žádné konkrétní závěry.

3.2.2 Výzkum a jeho cíle

Výzkum, včetně pilotáže, se odvíjel, jak již bylo uvedeno, od 1. října 2014 do konce roku 2014. Pilotní data mi pomohla se zamyslet a

vedla k vytvoření orientačních otázek, které jsou vždy zpočátku u všech jedinců pokládány stejně, ale které se s postupujícím dotazováním liší ve své formulaci, zvolených slovech, popř. jsou některé otázky vynechány, a to jak v závislosti na pohlaví, tak v závislosti na uvedených odpovědích jednotlivců. Ve výzkumu je soustředěno nejen na názory, ale též na pocity, které se v souvislosti s tématem, vynořují. Cílem výzkumu je získat, co nejuvěrohodnější data, z nichž by se daly vyvodit hodnotné závěry a odpovědi na níže uvedené otázky:

- Jak smýšlí muži a ženy, a co se odehrává uvnitř pracovních skupin, kde převažuje mužské zastoupení?
- Jsou ženy u PČR nějakým způsobem diskriminovány anebo naopak protěžovány?
- Jak vnímají muži přítomnost žen v terénu, kde je zapotřebí fyzické zdatnosti?
- Jak se cítí muži a ženy bok po boku na pracovišti, které bylo vždy řazeno do tzv. „mužských povolání“?
- Jsou ženy a muži za svou práci rovným způsobem ohodnoceny?
- Jak vlastně nahlízejí muži na tyto ženy obecně?
- Považují muži své služební protějšky za plnohodnotné partáky?
- Jak je tomu konkrétně v subkultuře Policie ČR na okrese Tachov?
- Co vedlo ženy k tomu, aby vešly do služebního poměru u Policie ČR?
- Co samy ženy preferují – terén nebo spisy?

3.2.3 Hypotézy výzkumníka

Na základě osobních zkušeností, které budou popsány později, jsem předem vytvořila vlastní hypotézy, které jsem si sepsala, a které zde uvádím, ale které žádným způsobem nenarušily výpovědi respondentů, v nichž byl při prováděných rozhovorech kladen důraz na vytvoření uvolněného, příjemného prostředí, profesionalitu výzkumníka bez zjevných předsudků, neboť jedině tak bylo možné dosáhnout hodnotných, svobodně, bez obav, vyslovených úsudků.

Hypotézy:

1. Ženy u policie jsou diskriminovány.
2. Policisté jsou šovinisté a ženy u policie si nepřejí.
3. Ženy k policii vstupují z důvodů finančních a sociálních jistot.
4. Nadřazení v kariérním růstu dávají přednost mužům.
5. Muži jsou odměňováni vždy, i za hůře odvedenou práci.
6. Androcentrismus je silně zakořeněn v subkultuře Policie ČR.

3.2.4 Polostrukturované rozhovory

V zásadní fázi výzkumu je sběr dat uskutečněn, jak již bylo zmíněno, další metodou kvalitativního výzkumu – polostrukturovanými rozhovory, jejichž pečlivé ztvárnění mohlo být realizováno až díky pretestování v podobě pilotáže.

V úvodní části pokládaných otázek byly zjišťovány základní údaje týkající se věku a odsloužených let (pro orientaci v potencionálních zkušenostech). Tyto položené otázky jsou, z důvodu rozsahu, uvedeny pouze u prvního přepsaného rozhovoru, u zbytku jsou již pouze odpovědi. V další části následovala řada přímých zkoumaných otázek, které se liší

dle pohlaví, a které se již dál vyvíjely dle uvedených odpovědí. U některých odpovědí bylo požadováno vysvětlení. Pro dosažení účelu výzkumu a též lepší pocit zástupců mužských respondentů, byla jim v závěru rozhovoru položena doplňující otázka, která směřovala k obohacení výzkumu tím, co je zajímavá, v souvislosti se služebním poměrem, u jejich kolegyň. Tyto otázky, které byly všehovšudy jen 4, pak byly použity při dotazování žen. Vzhledem k tomu, že byly uvedeny jen 4 podnětné otázky, jsou tyto připsány jen u těchto 4 kolegů.

Všechny otázky byly respondenty dobře chápány a bylo na ně optimálně reagováno, nebylo nutné je formulovat odlišným způsobem ani měnit směr ústředního tématu. V uváděných odpovědích rovněž, z důvodu zachování anonymity, nejsou uváděna žádná konkrétní jména osob, neboť předem bylo s každým respondentem domluveno, že konkrétní jména nechci ani slyšet, aby se vyjadřovali pouze obecně, s označením kolega, kolegyně, což všichni bez problémů respektovali.

Rozhovory, jejichž přepis se nachází v příloze této práce, jsou děleny do sekcí dle konkrétního obvodního oddělení a muži i ženy, jsou opět, z důvodu anonymity, v jednotlivých sekcích označeni zvlášť, a to vždy v pořadí písmen abecedy A – Z. Ženy jsou v jednotlivých sekcích uvedeny jako první, protože se nacházejí v rámci celku na jednotlivých odděleních většinou pouze v nepatrném zastoupení a rovněž z důvodu lepší orientace při tvoření výzkumných závěrů. U osob, které se objevily již v průběhu pilotáže, je zde provedeno pouze doplnění otázek, jež nebyly zodpovězeny již v tomto pretestu. Označení u nich zůstává stejné, či li žena A, muž A, muž B, muž C v rámci OOP Tachov. Rovněž způsob vyjadřování zůstává zachován ve své nezměněné podobě. Jednotlivé rozhovory žen a skupin mužů jsou, pro lepší přehlednost, od sebe odděleny dělicí čarou.

Výpovědi policistů/policistek jsou opět, stejně jako u pilotáže, vloženy do uvozovek a jsou napsány kurzívou. Otázky jsou napsány běžnou formou, tučně.

U Obvodního oddělení policie Konstantinovy Lázně neslouží již několik let žádná žena, a protože je toto oddělení čistě „mužské“ dovolila jsem si jejich odpovědi shrnout pod jednotlivé otázky. Příslušné označení těchto respondentů je vedeno standardním způsobem.

U ostatních obvodních oddělení, u vícečetných mužských či ženských skupin, rovněž, z důvodu snížení rozsahu práce, budou odpovědi skupin totožného pohlaví zahrnuty pod jednotlivé otázky, se zachováním standardního označení respondentů.

3.3 Shrnutí výsledků výzkumu a diskuze

Vzhledem k obsáhlému množství dat (viz. přepis rozhovorů v příloze), která byla ve zkoumané skupině získána, by bylo možné provádět velké množství analýz, a to z různých úhlů nahlížení. Já se budu držet původního zkoumaného tématu, kterým je vnímání genderu v subkultuře Policie ČR, přičemž mohu posoudit pouze zde uvedené výpovědi skupiny zaměstnanců zařazených do 5. tarifních tříd na obvodních odděleních v rámci územního odboru policie Tachov v hodnostech praporčíků. Celkový počet respondentů činí 49, z toho 41 mužů a 8 žen (viz. Diagram 1).

První část dotazů vedla k věku a k počtu odsloužených let, které zde byly uvedeny pouze orientačně, k vytvoření představy, o jakou věkovou kategorii se jedná, a jaké má každý jedinec přibližně zkušenosti se služebním poměrem a s výkonem služby na obvodě. Bylo zjištěno, že osoby sloužící v 5. tarifních třídách na Obvodních odděleních policie na Tachovsku, se pohybují ve věku od 26 let do 51 let, přičemž průměrný věk

(žen i mužů) tvoří 34 let. Spodní hranici odsloužených let činí 5 let a horní 23 let.

Další části pokládaných otázek se odvíjely od toho, zda li se jednalo o muže či ženu.

U žen bylo přitom zjišťováno, zda li slouží ve hlídce se ženami i s muži, komu ve hlídce dávají přednost, či li s kým se jim osobně slouží líp, jestli se ve své profesi setkaly s diskriminací, rozdílností přístupu ze strany nadřízených i spolupracovníků a s urážkami. Dále bylo zacíleno i na (sebe)kritický postoj k vlastní identitě, vztahu k práci a vůči svým kolegyním. Otázky měly objasnit, co ženy samy pociťují jako nedostatek žen u policie a také odpovídaly na otázky, které navrhli jejich kolegové, a které byly z výzkumného hlediska rovněž velice užitečné, a to:

- 1) Co pro ně bylo hlavní motivací k tomu jít k policii?
- 2) Jaké činnosti na obvodě dávají přednost – terénu nebo kanceláři?
- 3) Zda li cítí, že je kolega ve hlídce při zákroku chrání?
- 4) Zda li jsou ochotné jít do zákroku, ve kterém můžou být napadeny?

Všechny dotazované ženy slouží s oběma pohlavími, z čehož jen 3 ženy dávají přednost výkonu služby s kolegou. Zbývajícím 5 ženám je jedno, s kým slouží. S urážkami se setkaly pouze 3 ženy, a to z OOP Bor, Planá a Tachov. Jedna z nich považuje takové jednání za přirozené, staví se k němu s pochopením. Dalším dvěma ženám takové jednání není příjemné a vytváří jim tak nepřátelské pracovní prostředí. Tyto ženy spolu ještě se dvěma z OOP Stříbro, v celkovém počtu 5 z 8 dotazovaných, se setkaly s diskriminačním jednáním (viz. Diagram 2), přičemž vyjma dvou nepřímých diskriminací, se jednalo o diskriminaci přímou, kdy jim bylo řečeno, že jsou ženy a u policie či na daném konkrétním článku policie,

mezi muži, nemají co dělat. Nepřímá diskriminace spočívala ve znemožnění kariérního růstu. Ze strany nadřízeného se s nerovným zacházením setkaly 2 dotazované přímo, 1 ze strany nadřízené ženy a přinejmenším nestandardním jednáním vedoucího pracovníka při instruování hlídky. Nerovné zacházení u uvedených 2 žen spočívalo v přidělování většího množství práce než kolegům, v nízkých nebo žádných odměnách a v ukládání trestů.

Na otázku, co považují za hlavní nedostatek žen, které slouží u policie, 6 z nich uvedlo, že problémem žen je fakt, že jsou méně fyzicky zdatné. 1 kolegyně sice uvedla, že problémem žen u policie je biologický rozdíl mezi mužem a ženou a jejich vrozené dispozice, což ale může souhlasit s výpovědí jak šesti předchozích žen, tak s výpovědí poslední respondentky, která uvedla, že ženy nemají žádný nedostatek, ale mužům je trnem v oku, že ženy nedisponují jistými anatomicky danými, čistě mužskými částmi těla.

Do řad policie se 1 respondentka přihlásila z přesvědčení, 2 kvůli sociálním jistotám, 1 z důvodu dobré společenské pozice, 3 kvůli smyslu pro spravedlnost, pomoc a ochranu, být prospěšná společnosti a 1, jak z důvodu být prospěšná, tak i z nutnosti zajistit, jako samoživitelka, sebe a dítě.

Všechny respondentky, kromě 1, či li 7 z 8 dotázaných, měly nebo mají kariérní ambice. Jedna z nich, co byla vystavena obtěžujícímu diskriminačnímu prostředí, odešla na mateřskou dovolenou a přiznává, že ji zklamání a nevlídná zkušenost v policejním prostředí obvodu, kde slouží, vedla ke ztrátě chuti a motivace, pokračovat v dosahování vyšších postů.

5 žen by v současné době již dalo přednost zpracovávání písemností a spisové agendy v kanceláři, pouze 2 dávají přednost terénu a 1, zdá se nerozhodnuta, mění názor dle počasí. Do zákroku se nebojí jít

žádná z dotazovaných a 5 žen z 8 dotazovaných uvádí, že při zákroku s kolegou, cítí, že tento je chrání. Všechny počítají s tím, že můžou tzv. dostat ránu, či že se jim vždy může něco stát.

Otázky pokládané mužským protějškům, vedly rovněž k ujištění, že ve hlídce slouží i se ženami, což je pro zkoumané zkušenosti relevantní, neboť na základě nich, pak mohli muži uvést své, často i stručně popsané zkušenosti. Dále otázky směřovaly k jejich osobnostnímu srovnání ve vlastnostech žen a mužů na obvodních odděleních, kdy se vyjadřovali k tomu, souhlasí li s tím, aby ženy sloužily v přímém výkonu služby, s kým se jim osobně slouží líp, zda li jsou spokojeni s ostatními kolegy, jestli se ve své profesi setkali s nerovným zacházením ze strany nadřízených, zda li se kdy podíleli na urážení svých kolegyní a na jakou pozici by ženy, záleželo li by na jejich uvážení, k policii zařadili.

Všichni dotazovaní muži uvedli, že s ženami slouží či sloužili. Dle názoru 25 respondentů ženy u policie do terénu nepatří, 3 se k většinovému názoru spíše přiklání, 1 není pevně rozhodnut, 1 není proti tomu, aby žena sloužila v terénu, umí li se prát a je aktivní, a 11 je pro ženy v terénu. Uvedených 25 jedinců jako důvod, proč žena nemá v terénu co dělat, většinou uvádí nedostatečné fyzické předpoklady žen, své ochránářské tendence, potřebu hrubé síly v terénu, neaktivní jednání žen, běžecké neschopnosti žen, nadváhu žen, menší fyzickou sílu a zdatnost a bojácnost žen jít do různých situací.

16 mužů má se ženou ve hlídce negativní zkušenosti, přičemž tyto jsou různého ražení, od špatných, nečinných, neakčních nebo neznalých reakcí kolegyň po osobní pocity mužů, že s kolegou ve hlídce by se ve vyhocené situaci cítili lépe, či že by ji s kolegou prokazatelně snadněji či efektivněji zvládli. Většina, tj. 22 mužů, však žádnou špatnou osobní zkušenost se ženami v terénu neuvádí. 1 muž má výrazně špatnou zkušenost jen s kolegou, 1 má pozitivní i negativní zkušenost se ženou při zákroku a 1 má negativní zkušenost při zákroku, jak se ženou,

tak s mužem. Na otázku, zda se všemi muži jsou jakožto muži v práci spokojení, uvedla většina, v počtu 24, že ano. 15 z dotazovaných uvedli, že spokojenost s kolegy není jednoznačná, vždy jde o individuální posouzení a sympatie. 2 respondenti z OOP v Plané uvádí, že jsou spokojení se všemi kolegy až na jednoho. Co se urážení kolegyň týká, 38 mužů uvedlo, že kolegyni nikdy neurazili nebo o tom neví, 1 ji urazil za zády a 1 se k urážkám přiznal.

Data týkající se protěžování nebo naopak znevýhodňování kolegů a kolegyň, vychází ze zkušeností dotázaných skupin mužů, jež jsou ve svých výpovědích přinejmenším pozoruhodně harmonizováni v rámci jednotlivých obvodních oddělení. Kromě 31 mužů z Obvodních oddělení v Boru, v Konstantinových Lázních, v Tachově a v Plané, jediné Obvodní oddělení ve Stříbře poukazuje na protěžování žen u nich na oddělení. Uvedených 31, zkušenost s nerovným zacházením ze strany vedoucích nezažili či ji nezaznamenali. 2 muži z OOP Planá nevěděli. Ženy dle mužů na OOP Stříbro jsou, v jejich řadách, upřednostňovány, jak v přidělování finančních odměn, tak menšího množství práce, v minimálním výskytu v terénu a v tom, že ženy neslouží spolu, ale pouze v kombinaci s kolegou, což se dle kolegů rozchází s jejich představou rovného zacházení.

Do kanceláře, ke zpracování nápadu, ke spisům, hlavně ne do terénu, by ženu u policie zařadilo celkem 31 mužů, z nichž někteří by jim dovolili fungovat na obvodech v případě řešení žen a dětí, starých lidí, popř. pro potřeby zviditelnění dobré reputace policie. Do terénu, s výhradou jen těch schopných anebo do terénu jako třetí v kombinované hlídce či jednoduše do terénu ano, jsou pro pouze 4 respondenti. 5 mužů (všichni z OOP Tachov), jsou ochotni zařadit ženu kamkoliv sama bude chtít, či li do terénu i ke spisům. 2 muži se ženami na obvodních odděleních nepočítají vůbec, ti by je raději viděli u plotny nebo jako uklízečky.

Za hlavní nedostatek žen na obvodech vidí 37 mužů fyzickou sílu neodpovídající nebezpečnosti zákroků, nedostatečnou fyzickou zdatnost, jen 4 muži za hlavní nedostatek považují samu ženu. V souvislosti se sportovním založením, zvyšováním fyzické kondice, celkového rozvíjení fyzických i psychických schopností a aktivit, uvádí většina mužů ženy u policie jako možné plnohodnotné partnery. Celkem 5 mužů si stojí za tím, že žena pro ně nemůže představovat plnohodnotného partnera nikdy, menšina neví a jeden, z důvodu ochránářského pudu, neví, jestli by ho vůbec nějaká žena přesvědčila o tom, že se o ni nemusí bát. Na, pro tento výzkum, jednu z nejzásadnějších otázek, uvedlo celkem 24 mužů, že je problém v tom, jaká je žena ve hlídce a 17 mužů vidí problém ve hlídce v tom, že se jedná o ženu, kdy není vůbec podstatné, jaké má žena vlastnosti, dovednosti či nadání. K ženám v této odpovědi bylo nejvíce nakloněno OOP Tachov a OOP Stříbro. OOP Bor a OOP Planá bylo ve většině proti ženám ve hlídce. OOP Konstantinovy Lázně svým poměrem odpovědí jen velice mírně převažovalo k názoru nefandícímu ženám.

Toliko stručný výčet odpovědí, který naznačuje alespoň hrubé rysy zkoumané subkultury, resp. jeho části na Tachovsku. V závěrech získaných tímto výzkumem, je nutné připustit pouze možnost lokálního výskytu a počítat s rozdílnostmi v dalších částech této subkultury. Taktéž, v žádném případě, nelze ze závěrů získaných z výzkumu jednoho okresu vytvořit ucelený obraz všech obvodních oddělení nacházejících se v České republice.

Vrátím se ještě na chvíli ke zde zkoumanému dílku této subkultury.

Je nutné ujasnit, že respondenti, kteří se výzkumu zúčastnili, vycházejí pouze ze zkušeností s velmi malým objemem žen, které se na jednotlivých obvodních odděleních nacházejí v různých tarifních třídách. Nově přicházející kolegyně, jejichž počet v posledních letech opět stoupl, a které, po absolvování základní odborné přípravy, třeba již nastoupily na

tato oddělení, jsou stejně jako jejich nově příchozí kolegové, zařazeny, ač v nižších platových třídách, do běžného výkonu služby, zatím postrádají zkušenosti a teprve se různým situacím učí. Nelze vyloučit předpoklad, že zkušenosti i s těmito kolegyněmi mohly do určité míry ovlivnit celkový náhled kolegů na ženy u policie. Zkušení lidé totiž často zapomínají na chyby začátečníků.

Za úvahu stojí jistě i muži zmiňovaná a pěti ženami potvrzená ochránářská tendence tzv. něžného pohlaví. Jedná se skutečně o chrabrou starostlivost a péči o slabší nebo jen o strach vycházející z pocitu vlastní nedostatečnosti? Převážná většina mužů ze zkoumané tarifní třídy, přitom rovněž jako jimi posuzované ženy, konstrukčně neodpovídají prototypu hrdiny a siláka.

Respondentka z OOP Bor uvedla velice zajímavou myšlenku, že na obvodech v terénu by měli sloužit muži a ženy pouze do určitého věku. Aktivita a fyzická odolnost se s vyšším věkem, a to i u sportovců, skutečně horší a často zaostává za mladšími jedinci. Tato skutečnost se pak v terénu promítá do zásahů vůči mladším, agresivním či fyzicky zdatným jedincům.

Podstatná většina dotázaných mužů včetně většiny dotázaných žen uvedli, že by byli nakloněni práci žen na obvodech v kancelářích u administrativního zpracovávání policejní činnosti. Byrokracie totiž tvoří významnou část policejní práce. Je pravděpodobné, že samy ženy v určitém věku, se již skutečně necítí natolik vitální, aby se chtěly dále vystavovat konfliktním situacím, které jsou ve společnosti lidí časté a riskovat tak přinejmenším své pochybení a výsledné znemožnění. Nápad na přetvoření stávajícího systému přerozdělování práce na obvodech se tak zde nabízí jako vhodná alternativa. Současně se zde nabízí otázka, zda li nadřízení pracovníci si tyto skutečnosti uvědomují, a zda li vůbec hodlají dát podněty ke změnám v systému, aby tak zefektivnili práci svých podřízených, za něž přece nesou zodpovědnost. Za zamyšlení stojí i

skutečnost, na kterou v rozhovoru trefně upozornila jedna respondentka, že kancelářské pozice (6. tarifní třída) na všech obvodech v rámci Tachovska, jsou, s čerstvou výjimkou jedné ženy, obsazovány pouze muži. Zde chci upozornit, že dosazení do těchto tříd, se děje v rámci výběrových řízení s doporučením daného jedince vedoucím obvodního oddělení, či li je zřejmé, že vedoucí pracovníci ve vyšších postech skutečně preferují muže. Rovněž mezi vedoucími pracovníky obvodních oddělení na Tachovsku (7. platová třída) není a zatím v minulosti ještě nebyla ustanovena žádná žena.

Jak již bylo uvedeno, ženy vstupovaly k policii a na obvodní oddělení s různými motivacemi, přičemž většina z nich, chtěla pomáhat a chránit, jiným se líbilo mít atraktivní zaměstnání a finanční zajištění. Ať už jejich motivací bylo cokoliv, byly skutečně dostatečně sebekritické a uvědomělé, když do těchto vod vstupovaly? A jinak. Hraje li fyzická zdatnost na obvodech v terénu tak důležitou roli a ženy zde sloužící tento požadavek nesplňují, jak je možné, že byly přijaty k policii, kdy již v přijímacím procesu musí svou fyzickou zdatnost prokázat? Nebo snad samy ženy s přibývajícím věkem zlenivěly natolik, že přestaly utužovat svá těla? Jak je možné, že absolvují přijímací peripetie a realitu nikoliv? Kde je v tomto případě chyba? V systému nebo u samotných žen?

Ženy i muži, ve většině, do řad policie, vstupují průměrně kolem 20 – 25 let a tak možná opravdu si v té době uvědomovali veškerá rizika tohoto povolání a byli, v době konání přijímacího řízení, fyzicky zdatní. Obávám se, že člověk v těchto letech vstupuje do tohoto zaměstnání s idealismem, neboť je moc mladý na to, aby věděl, s čím vším se bude potýkat, a co všechno bude muset ustát. Je to nevinnost batolete, které se nechá oslepit leskem pozlátka náborových frází. Zralost přichází s věkem a s nabytými zkušenostmi, kdy často přijde prozření, dostaví se vyhoření a mnozí zjistí, že to co si kdysi zvolili, nebylo to pravé ořechové, ale rovněž mají spočítáno, že teď, kdy už mají tolik za sebou, nemůžou odejít

bez slibovaných jistot v podobě renty, na níž, v současné době, vzniká nárok až po 15 letech služby.

Z úzkého okruhu otázek, které byly všem respondentům a respondentkám předkládány, nelze zcela, tzv. vychytat veškeré důvody a příčiny, jež vedly jednotlivé muže k vytvoření pohnutek o ženách. Cílem výzkumu však nebylo nahlédnout do nejniternějších útrob psychiky a zjistit, jaké tito muži měli dětství, kdo je převážně vychovával, jaké měli vzory v rodině či v okolí, jaký je jejich vztah k ženám, jak se k nim chovají obecně a co pro ně ženy v životě představují. Cílem výzkumu tedy nebylo zjistit okolnosti, které formovaly jejich názory v obecném slova smyslu, ale pouze jak smýšlejí o ženách z vlastních řad, o partáčkách, které jednou můžou být tím posledním, co v životě uvidí. Jsou schopni se na ně spolehnout? A v jiném pojetí, uvědomují si ženy, že by měly být kolegovi rovnocenným partnerem, o něhož se mohou opřít, že i na nich může jednou záviset život jejich kolegy?

Provedeným výzkumem a zjištěnými skutečnostmi se otevřely další a další otázky, které se s excesivní nutkavostí kradou na povrch a dychtivě čekají na své zodpovězení. Spolu s nimi se vytvořila přání po změně spočívající nejen v pohledu mužů na své kolegyně, ale též ve zkvalitnění fyzické vybavenosti žen, nikoli pro dosažení spokojenosti jejich kolegů, ale jako dokladu toho, že toto zaměstnání i sebe berou vážně. Je totiž pravdou, že KAŽDÝ, kdo, po přijetí do zaměstnání, složil slib (jako policisté a vojáci), že položí svůj život za druhé, by neměl, ani v době, kdy mu ubývá sil, vypadat jako sebevrah.

3.3.1 Osobní zkušenost

K Policii ČR jsem nastoupila v roce 2003. V té době jsem měla 2 letou dceru, o níž jsem se starala sama. Celé přijímací řízení jsem absolvovala za dosažení nadstandardního počtu bodů, především ve fyzických disciplínách. Již od počátku jsem se ve své profesi setkávala

s ponižujícím a opovrhujícím přístupem ze strany mužů, pracujících ve stejné branži. Již v úvodní fázi jsem chtěla sloužit na obvodním oddělení, avšak mi tehdy bylo krajským vedoucím pořádkové policie sděleno, že ženy ve svých řadách nechtějí. Na obvodní oddělení jsem nastoupila až v roce 2008 po rozpadu hranic, kdy příslušníky a příslušnice cizinecké policie museli „rozprášit“ na jiné policejní útvary a mně se naskytla jedinečná příležitost dostat se tam, kam mi původně bylo odepřeno vejít. Za 7 let na obvodě v přímém výkonu služby, jsem od začátku zařazena do praporčické hodnosti v 5. tarifní třídě, kdy jsem se pravidelně setkávala s nerovným zacházením a dalším diskriminačním jednáním, jak ze stran svých spolupracovníků, tak ze strany vedoucích.

V rámci této bakalářské práce, kterou považuji za pro mě velmi obohacující, jsem nyní měla velkou příležitost přesvědčit se o tom, jaká je realita, a zda li má zkušenost není ojedinělá anebo pouze výplodem mé bujné fantazie.

Jsem vděčná za tuto příležitost, které se mi dostalo v rámci mého studia Sociální a kulturní antropologie na FF ZČU v Plzni a zdejším přednášejícím, jež tak bravurně a přitom s takovou lehkostí, předávají základy své odbornosti svým studentům.

4 ZÁVĚR

Tato práce je věnovaná pohlížení na gender v subkultuře Policie ČR, do jehož tajů alespoň částečně pronikla prostřednictvím zaměstnanců a zaměstnankyň v praporčických hodnostech 5. tarifních tříd obvodních oddělení policie Územního odboru Tachov. Ponořením do hloubky duše této subkultury, byly získány podnětné poznatky, díky nimž je nyní v závěru možné odpovědět na otázky a rovněž potvrdit nebo vyvrátit hypotézy, které již od svého popisu v praktické části této práce, netrpělivě čekají na svou cílovou rovinku.

V konečné fázi se chci ještě zasnít a v pár větách zmínit autorku jednoho významného sociologického výzkumu, která se od prvního semestru na této škole, stala inspirací pro učinění mého samostatného etnografického terénního výzkumu, který zde na sto stranách, ve svém pojetí, předkládám. Byla jí socioložka Kateřina Nedbálková se svou knihou *Spoutaná rozkoš*, v níž velice čtivě popisuje svůj výzkum v jedné z českých ženských věznic, či li v subkultuře, která ač v jiném perimetru, nemá daleko od povolání mých respondentů a respondentek. Vězení jako totální instituce vytváří subkultury, jež na základě obrazu společnosti v sobě reprodukuje gender v jeho zažité vnější podobě. Maskulinita a femininita zde nalézají své uplatnění a každá z těchto rolí vytváří tzv. pseudoobraz reality (Nedbálková 2006). Subkultura policie rovněž kopíruje naučené vzorce chování většinové kultury a možná jen v důsledku svého omezeného prostoru, přesně vymezeného času, charakteru svého založení a většinového zastoupení mužské populace, extrémněji vnímá generovou diferenciaci a kreslí její pitoreskní androcentrické nálady, o jejichž prosazení by se muži rádi zasloužili v plné míře, a jejichž pravidla dle mužského mustru, považují za žádoucí i některé z žen. Vzhledem k povaze policejní složky, není nutné vytěšňovat či nějak plísnit maskulinitu a starat se o její soumrak (Komárek 2012), naopak je podstatné uchovat její ráz a v ohledu se vzrůstající kriminalitou a bezpečnostním podmínkám České republiky, udržovat její razanci a

dobré fyzické předpoklady. Neznamená to však, že by se z této zkušenosti měly vylučovat ženy. To v žádném případě. Ženy by měly ke svým cílům přistupovat svědomitě, bez úlev, aby si tak zajistily rovnocenné postavení, a to nejen v legislativně ukotvených antidiskriminačních normách, které jsou již vytvořeny, ale též všeobecnou důvěru, respekt a úctu. Na druhou stranu by se mělo zlepšit právní zastání žen v České republice, neboť ač jsou vytvořena oficiální kritéria, jež by se vůči ženám neměla porušovat, stále se tak beztrestně děje. Ženy jsou neustále vystavovány všem druhům diskriminačního jednání, rádobý vtípným, avšak ponižujícím narážkám, jež degenerují jejich ženství a degradují je často jen na objekty sexuálního potěšení či neschopných a obtěžujících individuů. Emancipace a rovnost v subkultuře obvodních oddělení, konkr. na Tachovsku, evidentně nemá ještě hluboké kořeny, tyto jsou stále jen mělce uchyceny v povrchu tohoto „mužského“ povolání. Ženy i muži budou muset ujit ještě hodný kus cesty, než bude na první pohled patrné, že ať vedle vás, v této práci, stojí kdokoliv, je svému kolegovi či kolegyni plnohodnotným partnerem. Nedostatky totiž nespočívají jen v nízké fyzické vybavenosti většiny žen, na což muži při rozhovorech upozorňovali, ale také ve společensky chybně ukotveném pohledu na to, co je a co není žena či pro ženy.

Mnohé z mých hypotéz, jak je patrné z předchozích řádků, se tímto provedeným výzkumem potvrdily, kdy většina, 5 z 8 dotázaných žen, se setkala s diskriminací v prostředí svého zaměstnání, policisté jsou z většiny šovinisté a ženy si po svém boku nepřejí. Výzkumem se nepotvrdil předpoklad spočívající v motivaci žen ke vstupu do řad policie, z čistě zjištěných ekonomických důvodů, ani úplně předpoklad podezřívající muže z lepšího finančního ohodnocení. Novým, v mém výzkumu zajímavým poznatkem bylo, v průběhu vytváření této bakalářské práce, uvědomění si, že nadřazení v postupu do vyšších platových tříd na obvodních odděleních skutečně dávají přednost mužům, ačkoliv k těmto ujištěním dotazy v rozhovorech nevedly. Zároveň s touto

pravděpodobností vyvstávají polemiky nad tím, zda li se tak neděje rovněž proto, že ženy se začaly masivněji začleňovat do řad Policie ČR, konkr. na obvodní oddělení, až poměrně v nedávné době a žen zkušených v tomto druhu policejní práce, je tedy zatím stále velmi málo.

V prepisech rozhovorů, které byly v pilotáži uskutečněny metodou nestrukturovaných rozhovorů a ve výzkumu metodou polostrukturovaných rozhovorů, v jejich následném shrnutí a vyvstalých diskuzích, které jsou zde uvedeny v části praktické, bylo zacíleno na subjektivní stránku genderově laděného sociologicko-psychologického přístupu ke zkoumanému prostředí a osobám subkultury policie rozprostírající se v podmínkách okresu Tachov, který přinesl závěry, jež svým způsobem, již nyní, kdy se derou na světlo, možná, zatím jen pod rouškou, utvářejí nový, snad i lepší, budoucí sled událostí vedoucí ke kýženým a plodným změnám za současného zachování lidského rodu.

5 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

BAHENSKÁ, Marie. 2005. *Počátky emancipace žen v Čechách*. Libri/Slon.

BEAUVOIROVÁ, Simone. 1966. *Druhé pohlaví*. Orbis Praha.

BOURDIEU, Pierre. 2000. *Nadvláda mužů*. Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum.

BROŽOVÁ, Dagmar. 2010. *Antidiskriminační zákon a jeho ekonomické a právní souvislosti z pohledu liberální ekonomie*. Vysoká škola ekonomická. Praha. [online]. Dostupné z: <http://www.vse.cz/polek/735>.

FIALOVÁ, Eva, SPOUSTOVÁ, Ivana, HAVELKOVÁ, Barbara. 2007. *Diskriminace a právo*. Gender studies, o.p.s. [online]. Dostupné z: <http://www.feminismus.cz/>.

JANOŠOVÁ, Pavlína. 2008. *Dívčí a chlapecká identita. Vývoj a úskalí*. Grada Publishing, a.s.

JAROVSKÁ, Lucie, LIŠKOVÁ, Kateřina, ŠMÍDOVÁ, Iva a kol. 2010. *S genderem na trh. Rozhodování o dalším vzdělání patnáctiletých*. Sociologické nakladatelství Slon ve spolupráci s Masarykovou univerzitou, Praha – Brno.

KOMÁREK, Stanislav. 2012. *Muž jako evoluční inovace? Eseje o maskulinitě, její etologii, životních strategiích a proměnách*. Akademia, Praha.

KŘÍŽKOVÁ, Alena, MAŘÍKOVÁ, Hana, HAŠKOVÁ, Hana, FORMÁNKOVÁ, Lenka. 2011. *Pracovní dráhy žen v České republice*. Sociologické nakladatelství Slon v koedici se Sociologickým ústavem AV ČR, v.v.i., Praha.

MAŘÍKOVÁ, Hana, KŘÍŽKOVÁ, Alena, UHDE, Zuzana (eds.). 2006. *Sexualizovaná realita pracovních vztahů. Analýza sexuálního obtěžování v České republice*. Sociologický ústav Akademie věd ČR. Praha.

MAŘÍKOVÁ, Hana, KŘÍŽKOVÁ, Alena, VOHLÍDALOVÁ, Marta. 2012. *Živitelé a živitelky, reflexe z praxe*. Sociologické nakladatelství Slon. Praha.

MAŘÍKOVÁ, Hana. 2008. *Mateřství, rodina a práce z pohledu matek malých dětí*. [online]. Gender, rovné příležitosti, výzkum, ročník 8, číslo 2. Dostupné z: <http://www.genderonline.cz/>.

NEDBÁLKOVÁ, Kateřina. 2006. *Spoutaná rozkoš. Sociální (re)produkce genderu a sexuality v ženské věznicí*. Sociologické nakladatelství Slon. Praha.

OAKLEYOVÁ, Ann. 2000. *Pohlaví, gender a společnost*. Portál, s.r.o. Praha.

OATES - INBRUCHOVÁ, Libora (ed.). 1998. *Dívčí válka s ideologií. Klasické texty angloamerického feministického myšlení*. Sociologické nakladatelství Slon. Praha.

OSVALDOVÁ, Barbora. 2004. *Česká média a feminismus*. Slon/Libri.

RENZETTI, Claire M., CURRAN, Daniel J. 2003. *Muži, ženy a společnost*. Univerzita Karlova v Praze. Nakladatelství Karolinum. Praha.

VALDROVÁ, DECARLI, Jana a kol. 2004. *abc feminismu*. Nesehnutí. Brno.

VOHLÍDALOVÁ, Marta. 2006. *Mají muži a ženy v ČR odlišné postoje k práci?*. [online]. Gender, rovné příležitosti, výzkum, ročník 7, číslo 1. Dostupné z: <http://www.genderonline.cz/>.

ZÁKONY A PŘEDPISY:

Ministerstvo vnitra, Praha. 2005. *Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů a předpisy související, platné znění k 1. listopadu 2006*. Odbor personální MV, oddělení metodiky a kontroly.

Předpis č. 198/2009 Sb. *Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon)*. [online]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/>.

Předpis č. 273/2008 Sb. *Zákon o Policii České republiky*. [online]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/>.

Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ze dne 21. 4. 2006, s účinností od 1.1. 2007 [online]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakonik-prace>.

Zákon č. 141/1961, o trestním řízení soudním (trestní řád). 2013. Policejní prezidium ČR. Tiskárna MV ČR, s. p. o. Praha.

6 RESUMÉ

This thesis is dedicated to the issue of gender within the police subculture in the Czech Republic. The author conducted research in five different pay grade groups within the police department of the Tachov district. This thesis focuses on the issue of perceived competency of men and women during work shifts, where physical and mental fitness is necessary.

This thesis discusses the basic premises of the topic, such as the organizational structure of the police, typical work conditions, and responsibilities of police force members. Furthermore, the terms “discrimination” and “anti-discrimination” are defined, and biological differences between men and women are discussed objectively.

The research was conducted through semi-structured interviews with a total of 41 male police officers and 8 female police officers. Interview topics focused on interpersonal interactions, experiences, and motivations. The thesis also offers some discussion and analysis based on the research.

Research showed that despite the fact that women have served with police for many years, the police environment is still male-dominated and unkind to women. Five out of eight women included in the research have experienced discrimination against them. Men, on the other hand, complain that women do not act as fully-fledged partners, especially because of their lacking physical condition. Men would rather women to serve in administrative positions and fulfill the roles suitable for them according to society.

This thesis concludes that much work remains before men and women can achieve real equality in the workplace.

7 PŘÍLOHY

7.1 Přepis rozhovorů

OBVODNÍ ODDĚLENÍ POLICIE BOR – 1 žena, 7 mužů (A – G)

Kolik je ti let?

Žena A – „44.“

Jak dlouho sloužíš?

Žena A – *„Sloužím celkově 11 let, z toho byly 3 roku na cizině a už 8 let jsem na obvodě.“*

Sloužíš v terénu s muži i ženami?

Žena A – *„Samozřejmě.“*

S kým se ti slouží lépe?

Žena A – *„Raději sloužím s chlapama, ženská ve hlídce mě nepodrží, nemám s ní takovou jistotu, jak s chlapem. Prostě smíšený hlídky jsou lepší. Dvě ženský ve hlídce? To je šílený.“*

Řekl ti někdo na obvodě, v souvislosti s tím, že jsi ženská, něco urážlivého?

Žena A – *„Jak se to vezme. Běžně se setkávám s tím, že jako ženská na obvodě nemám co dělat, ale já se s tím ztotožňuji, takže mě to neuráží. Mají pravdu vzhledem k současné situaci. Když se jede na zákrok, kde má dojít k nějaké rvačce, proti agresivnímu jedinci, tak ženská nemá takovou sílu jak chlap, je v tý hlídce slabým článkem. Pokud jde o administrativu i ostatní činnost, která souvisí s chodem*

oddělení, v tom muži nemají důvod mít se ženskýma problémy.“

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Žena A – „Ne, to nemám. Problém vidím spíš ve služebním hodnocení, které dělá vedoucí, a které je nevyhovující, chce li někdo z obvodu někam vejš. Ale to je stejný u všech, chlapů i ženskejch.“

Setkala jsi se na obvodě přímo s diskriminací?

Žena A – „No, já to tak neberu, ale kolega mi řek, když jsem se snažila po vejšce o postup v kariéře, doslova: „Tady o školy vůbec nejde, ty jsi to ještě nepochopila, kůže se neprošoupe!“

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Žena A – „Malá fyzická síla, jak jsem říkala, jsou ve hlídce slabej článek. Já to o sobě vím, že nejsem fyzicky zdatná, ale v tomhle věku s tím už nic neudělám, proto jsem se taky hlásila vejš, ale ke spisům se dostanou jen mužský, je to zvláštní, když nás v terénu tak moc nechtěj a myslím, že jsme na úředničinu i lepší, pečlivější.“

Máš kariérní ambice?

Žena A – „Po těch marných pokusech, kdy jsem se o to snažila, už ne. Je to beznadějný. Kolega měl pravdu, aspoň co vidím, ženská se dostane vejš jenom, když není od toho se s někým mocnějším vyspat, ale na to musí bejt žaludek a to já nemám.“

Co pro tebe bylo hlavní motivací k tomu jít k policii?

Žena A – *„Co si budem povídat, byly to nějaký ty sociální jistoty, co slibujou v náborových letácích, hlavně renta.“*

Jaké činnosti na obvodě dáváš přednost – terénu nebo kanclu?

Žena A – *„No teď už raději kanclu. Už nemám věk na rvačky. Obvod je podle mě jen do určitýho věku a to jak u ženskejch, tak u chlapů.“*

Cítíš, že tě kolega ve hlídce při zákroku chrání?

Žena A – *„Jo, to cítím, proto je taky vítám, když jsem ve smíšený hlídce s chlapem, ale chápu, že je ženská pro chlapa v tomto případě spíš přítěž.“*

Jsi ochotná jít do zákroku, ve kterém můžeš být napadená?

Žena A – *„Jo, jdu do toho i s tou vidinou, že dostanu, to jinak ani nejde.“*

Muž A – *„Je mi 30 a sloužím 10 let.“*

Muž B – *„35 let a sloužím 16“.*

Muž C – *„27 let a sloužím 6 let“.*

Muž D – *„37 let a sloužím 17, z toho jen 3 roky na obvodě, kam jsem přešel z dopravky.“*

Muž E – *„26 let a sloužím 6,5 roku.“*

Muž F – *„43 let a sloužím 23 let, a to celou dobu na stejném obvodě.“*

Muž G – „28 let a sloužím 8 let.“

Sloužíš i se ženami?

Muž A – „Ano, sloužím.“

Muž B – „Jo, sloužím i se ženami.“

Muž C – „Ano, sloužím.“

Muž D – „Ano, sloužím.“

Muž E – „Ano.“

Muž F – „Bohužel, již pár let jo.“

Muž G – „Jo.“

Patří podle tebe ženy u policie do terénu?

Muž A – „Jo i ne, osobně nemám s ženami žádný problém, ale když je problém, tak je to těžké pro ně i pro mě. Osobně žádnou špatnou zkušenost se ženami ve hlídce nemám, ale s chlapem se cítím jistěji. U ženy mám pocit, že ji musím chránit.“

Muž B – „Nepatří.“

Muž C – „Upřímně si myslím, že nepatří.“

Muž D – „Patří a bez úlev! Měly by práci dělat stejně jako chlapi a být tak rovnocennými partnery, ale to nejsou.“

Muž E – „Ne.“

Muž F – „Nepatří.“

Muž G – „Ne.“

Proč?

Muž B – *„Nejsou jako chlapi. Když jde do tuhého, nejsou jako my chlapi. Při zákroku mám pocit, že se o ni musím postarat.“*

Muž C – *„Nezastane stejnou práci jako chlap. Při konfliktech, rvačkách to prostě z fyzické důvodů nedaj.“*

Muž E – *„Hlídáš dalšího člověka.“*

Muž F – *„Myslím si, že fyzické předpoklady žen nejsou takové, jako u chlapa. Chlapi v civilu ženskou v uniformě opovrhují a jejich arogance vůči ní, když je má řešit, je větší, baví se s ní prostě jako s ženskou.“*

Muž G – *„Prostě tam nepatří. Když jedu se ženskou na zákrok, kdy se nějaký kreténí perou, tak jsem tam na ně prakticky sám. To pak ještě, abych hlídal ji.“*

Máš osobní negativní zkušenost se ženou ve hlídce?

Muž A – *„Nemám.“*

Muž B – *„No, právě, že mám. Před rokem jsem o ženách u policie uvažoval jinak, ale teď po zkušenosti, která byla negativní, jsem úplně obrátil.“*

Muž C – *„To nemám, měl jsem štěstí, ale stačilo mi, co vyprávěli kolegové o těch našich kolegyních.“*

Muž D – *„Ne to nemám. Mám spíše pozitivní zkušenost, nebála se chlapa a šla do něj, ale pravda je, že nešlo o žádný vyhrocený konflikt. Kdyby jo, tak si ženská neporadí. Teda alespoň žádná ženská, kterou znám. Musela by být špičkově vytrénovaná, a takový u policie nejsou, nebo je aspoň*

neznám. Ženský maj ale stejný platový podmínky, tak by měly fungovat tak, aby nebyly přítěží.“

Muž E – *„Převažují u mě spíše kladný zkušenosti se ženskýma ve hlídce. Tedy, když se nic neděje, je to s ženskýma fajn. Jsou milejší, dobře si s nimi popovídám, a to o všem. S klukama si člověk pokecá o takovejch těch chlapskej věcech, ale s ženskou jde kecat úplně o všem. Co se týká ale rvaček, tam mám negativní zkušenost.“*

Muž F – *„Mám negativní i pozitivní zkušenost se ženskou ve hlídce, konkrétně u zákroků.“*

Muž G – *„Ne, to naštěstí nemám. Nemám žádnou nějak výrazně špatnou nebo výrazně dobrou zkušenost s ženskou ve hlídce.“*

Můžeš mi tu negativní zkušenost popsat?

Muž B – *„Jasně. Šlo o to, že jsem byl s kolegyní na rvačce, jen já a ona, a pašíci (pachatelé) šli po slabším článku. Na mě nic, vybrali si ji, začali si na ní vyskakovat a tak jsem jí musel odvezt do auta a řešit situaci úplně sám. Ale za to mohla ona, nastoupila na ně jako generál a bylo to v prdeli. Moc se spoléhala na uniformu, že ji snad ochrání nebo co. Není divu, že držkovali. Chlapi si vždycky spíš dovolí na ženskou, jak na chlapa. Od té doby mám z noční se ženskou skoro žaludeční vředy. Ženský berou stejný peníze jak my, tak nevidím důvod, proč bych je měl ještě chránit, měly by se o sebe umět postarat samy a hlavně správně vyhodnotit situaci, kterou jdou řešit. Nemůžou začít píčovat, když vidí, že jdou proti přesile. To je jako jít hlavou proti zdi. Hele, od té doby, co se mi tohle stalo, jsem ve hlídce se ženskou jakoby na půl.“*

Muž E – „No, jde o to, že ženská na to fyzicky a ani psychicky nestačí. Bojí se dostat ránu. Kolegyně se na výjezdu, kde se chlapi rvali, bála jít spolu se mnou do nich a odtrhnout je od sebe. Bála se, že se obrátí proti ní, což by tak nejspíš odpadlo, alespoň jsem se s tím už setkal.“

Muž F – „Jo, jasný. Tak nejdřív tu pozitivní. Jedna kolegyně vyčkávala a řekla ve správný moment správnou větu pašíkovi. Ona má ale ten dar nesrat se do toho čemu nerozumí. To je teda ta dobrá zkušenost. Horší to bylo s kolegyní, která se mnou jela na agresivního feťáka. Ta se při pohledu na něj rozklepala, protože on, sotva ji uviděl, šel proti ní a chtěl ji napadnout. Nejenže by to nezvládla fyzicky, ona to neustála ani psychicky. Úplně se zhroutila. Nebyla na to připravená, že jí někdo může napadnout. A to je vážně smutný.“

S kolegy, myslím tím všechny muže z obvodu, jsi spokojený?

Muž A – „Ano.“

Muž B – „Ano, se všemi.“

Muž C – „Venku jsem spokojenej se všemi kolegy.“

Muž D – „Ano, s chlapem nemám žádnou špatnou zkušenost.“

Muž E – „Ano, protože oni by šli do všeho.“

Muž F – „Jo, s chlapem to vždycky jde.“

Muž G – „Jo, asi tak nějak jo. S některými si rozumím víc, s některými míň, ale to je normální. Do hlídky jsou všichni lepší jak ženská.“

Řekl jsi někdy kolegyni něco urážlivého?

Muž A – „*Ne, jen z legrace. A když, tak ne jí přímo do očí.*“

Muž B – „*To jako třeba po týchle zkušeností? Ne, neřekl, takovej já nejsem.*“

Muž C – „*Ne, to ne, možná v legraci, ale nemyslel jsem to zle.*“

Muž D – „*Ne, to neřek.*“

Muž E – „*Ne. Chovám se slušně. Nemám zapotřebí někoho ponižovat.*“

Muž F – „*Neurážím, jsem jen upřímný. Říkám normálně, že holky na ulici nepatří.*“

Muž G – „*Ne.*“

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Muž A – „*Nemám, myslím, že naše vedení přistupuje ke všem stejně.*“

Muž B – „*Ne, to ne, rozdíly od vedoucích nejsou.*“

Muž C – „*Ne, to nemám, práce i prachy jsou rozděleny stejnoměrně.*“

Muž D – „*Nemám, a myslím, že spíš nedělají žádný rozdíly. Když dali na noc jen 2 samotný ženský, tak to dopadlo špatně, nezvládli nějakou rvačku a tak už samotný ženský nedávaj. Ony byly potrestaný stejně jako by byli chlapi.*“

Muž E – „*Nemám, žádný rozdíly nedělají.*“

Muž F – *„Ne. Ženský berou stejný prachy jako já a nejsou schopný mě zastat ve všem. To přece taky není spravedlivý.“*

Muž G – *„Ne.“*

Kdyby to bylo na tobě, kam by jsi ženy u policie zařadil?

Muž A – *„Spíš do kanclu k administrativě nebo maximálně do obchůzek. Určitě ne do zákroků, kde je potřeba fyzicka.“*

Muž B – *„Do kanclu, rozhodně. Do terénu ne!“*

Muž C – *„Zařadil bych je klidně jako operační důstojníky, mají organizační schopnosti, a jsou pečlivé. Na obvodech bych je zařadil rozhodně ke spisům, ať zpracovávají administrativní záležitosti a nás chlapy nechají jen v terénu. To by mi vůbec nevadilo, nemít žádné spisy na práci.“*

Muž D – *„Hele, nejsem proti, aby byly ženský u policie, ale v terénu by měly být jen ženský, který to zvládnou. Jsou stejně zaplacený, tak ať taky stejně makaj a fungujou jako chlapi.“*

Muž E – *„Do kanclu.“*

Muž F – *„Do kanceláří ke spisům nebo jako uklízečky. Ne, no, je to kus od kusu, je důležitý, aby byly fyzicky i psychicky zdatný. Každopádně chlapi obě stránky splňují tak na 90 % a víc, ženský jen, a to u zdatnějších, maximálně na 70 %.“*

Muž G – *„Do kanclů.“*

Jak by podle tebe měla vypadat žena u policie, aby byla plnohodnotným partnerem ve všech situacích?

Muž A – *„Já neříkám, že by mi ženská nějak vadila, dokonce si myslím, že některý ženský jsou, bráno komplexně, schopnější“*

než některý chlapi, ale jde o to, že mám pocit, že je musím chránit a to je na překážku.“

Muž B – *„Měla by být rozhodně fyzicky zdatnější. To co máme u nás na oddělení, to je děs. Neměla by to být fiflena. Do práce se nechodí, jak na molo. Neměla by se bát do něčeho jít a měla by hlavně vždycky všechno dobře vyhodnotit. Měla by být oporou při zákroku.“*

Muž C – *„To nevím.“*

Muž D – *„Určitě by měla být sportovně založená a dobře ovládat nějaké bojové umění, aby nebyla ve hlídce přítěží.“*

Muž E – *„To nevím, vážně si myslím, že ženský do terénu radši ne.“*

Muž F – *„No když už tam musí být, tak ať ví, jak se kdy zachovat a nebát se.“*

Muž G – *„To se tak nedá říct, ženská je v terénu prostě naprd.“*

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Muž A – *„Fyzička.“*

Muž B – *„Rozhodně menší síla.“*

Muž C – *„Jednoznačně fyzička, tu ženský prostě nemaj.“*

Muž D – *„Nejsou oporou a fyzicky to prostě nedávaj.“*

Muž E – *„Myslím, pokud tedy posuzuji podle holek u nás, tak fyzička. Neumí se rvát, bojí se dostat ránu.“*

Muž F – *„To je jasný, ženským chybí fyzička. Ale i kdyby nějakou měli, hlavní problém kombinovaných hlídek je ten, že muž je od přírody lovec a ochránce. Při vyhocené situaci má muž*

tendence pořád koukat na ni, jako na ženskou, kterou musí chránit předtím, aby nedostala přes držku. Alespoň já to tak mám. U chlapa ty tendence nemám. U něj mám pocit, že by to měl zvládnout. Ženskou kontroluji víc jak chlapa.“

Muž G – „Jsou to ženský.“

Takže je problém ve hlídce v tom, že je to žena nebo jaká je to žena?

Muž A – „Když si mám vybrat, tak asi, že je to ženská. Fyzicky jsou na tom ženský prostě huř.“

Muž B – „No to je těžký. Před rokem bych řekl, že jde o to jaká je to ženská, ale teď nevím, spíš, že je to ženská, ale pořád věřím, že je to individuální. Jen mi chybí lepší zkušenost.“

Muž C – „Jde o to, že je problém, že je to ženská.“

Muž D – „Jde rozhodně o to, jaká je to ženská.“

Muž E – „V konfliktní situaci, kterých je v terénu požehnaně, jde spíš o to, že se jedná o ženu, ne o to, jaká je to ženská. Pachatelé jdou po slabším jedinci a já jsem tam potom na ně sám. To je to, co mi vadí. Je to velké mínus.“

Muž F – „Jde o to, že je to ženská, a to z toho mýho ochranářského důvodu. Nejde o to, jak vypadá a jaká je, jednoduše je to ženská a já ji tak vždycky budu brát.“

Muž G – „Že je to ženská.“

Měl bys nějakou otázku na ženy, co slouží na obvodě v terénu?

Muž F – „Jo, to bych měl. Zajímalo by mě, jestli ony samy cítí, že je kolega ve hlídce chrání, že na ně dává pozor?“

OBVODNÍ ODDĚLENÍ POLICIE KONSTANTINOVY LÁZNĚ – 7 mužů (A – G)

Muž A – *„Je mi 30 a sloužím 9 let, po celou dobu na obvodě.“*

Muž B – *„Je mi 35 let a sloužím 13,5 let, z toho celkem 6 let na cizině, u dopravky a u ochranné služby, zbytek zde na obvodě v Konstantinkách.“*

Muž C – *„38 let a sloužím 9 let, z nichž sloužím teprve 2,5 roku na obvodě v Konstantinkách. Předtím jsem byl na dopravce.“*

Muž D – *„30 let a sloužím 9 let, celou dobu zde na obvodě.“*

Muž E – *„Je mi 35 let a sloužím 13 let.“*

Muž F – *„Je mi 35 let a už 13,5 roku sloužím na obvodě.“*

Muž G – *„43 let a sloužím 23 let, celou dobu na obvodě v Konstantinkách.“*

Sloužíš i se ženami?

Muž A – *„Ne, ale chvíli jsem s nimi sloužil, dokud tu byly.“*

Muž B – *„Nesloužím, protože tu žádný nejsou, ale sloužil jsem.“*

Muž C – *„Se ženami jsem sloužil jenom na dopravce a to není to samý jako na obvodě.“*

Muž D – *„No, teď ne, ale sloužil jsem s nimi.“*

Muž E – *„Už ne, ale zažil jsem zde ty, co jsme tu měli.“*

Muž F – *„No ne, u nás ženský nejsou, ale byly a to víš, že jsem s nimi musel taky sloužit.“*

Muž G – *„Ne, ale sloužil jsem s ženskejma.“*

Patří podle tebe ženy u policie do terénu?

Muž A – „*Ne.*“

Muž B – „*Nepatří.*“

Muž C – „*Ano, ale nechtěl bych s nimi sloužit v místě, kde jsou časté bitky.*“

Muž D – „*Do terénu spíš ne. Ženská by měla mít u policie jiné zařazení.*“

Muž E – „*Ne.*“

Muž F – „*Všeobecně nepatří, maximálně 1 z 50.*“

Muž G – „*To záleží na závažnosti situace v terénu. Při reprezentaci policie ano, ale u feťáků, rvaček, v noci u vožralejch, tam je ženská chudák a tam spíš nepatří.*“

Proč?

Muž A – „*Prostě si myslím, že se na ně nemůžu spolehnout na 100 %. Staral bych se o ni víc jak o sebe. Myslím při rvačce, větších situacích, tj. s pachatelem.*“

Muž B – „*Myslím si, že ženská nepatří do ozbrojené složky, má ochranářské pudry a u ozbrojené složky je potřeba represe. Kolikrát je vážně potřeba víc agrese. Přejde mi to proti ženský přirozenosti. Tedy co se toho terénu týká. Osobně žádnou takovou zkušenost nemám, ale mám pocit, že bych se o kolegyni při zákroku bál.*“

Muž C – „*S kolegou je to při bitce lepší, nemusím se o něj starat.*“

Muž D – „Na obvodech v terénu je potřeba fyzická zdatnost, ale přestože jsou ženský stejně placený a celkově rovnocenný, jejich fyzický vybavenost tomu neodpovídá. Na bitce je chlap se ženskou v mínusu. Žena má jiný, ženský postupy. Ženská i jinak čůrá, musí na záchod, tak se jí pak musí v průběhu šichty jezdit na záchod. A to všechno zdržuje. Chlap je flexibilnější, prostě si někam stoupne, vyndá ho a čůrá. Může kdekoliv v přírodě, ale ženský ne. Ženský v terénu by měly fungovat na 100 %, ale to většina z nich nezvládne. S chlapem mám z fyzickéjch důvodů prostě větší jistotu. Málokterá ženská se chlapovi postaví, šla by proti chlapům sama.“

Muž E – „Ženský mají u chlapů celkově menší autoritu. Se ženskou ve hlídce mám ochránářský pudy, automaticky na ni dáváš pozor. Ze svýho života jsem zvyklej na to, že žena je křehčí a já jsem ochránář.“

Muž F – „Hele inteligenčně je to v pohodě, jde ale o fyzický fond a vystupování. Když přijde na lámání chleba, tak tam jsem sám. Je to můj pocit. I dva chlapi mají problém zvládnout feťáka, co teprv ženská? Ta by ho nezvládla vůbec. Hlavně některý holky jsou u policie omylem.“

Muž G – „U feťáků a opilců, to po stránce fyzické nemůže v terénu nikdy zvládnout. Rozumově na to má, ale fyzicky prostě ne.“

Máš osobní negativní zkušenost se ženou ve hlídce?

Muž A – „To nemám, osobně mám spíš normální. Považuji spíš za štěstí, že nikdy, když jsem sloužil se ženskou, nedošlo ke konfliktní situaci. Jako parták, když se nic neděje, je ženská dobrá.“

Muž B – *„Ne, to naštěstí ne, nikdy jsem se neseťkal s vyhrocenou situací, když jsem sloužil se ženou. Nikdy jsem se neseťkal ani s tím, že by si ji někdo dobíral proto, že je to ženská, a to ani od civilistů, ani od kolegů.“*

Muž C – *„No tu mám, no.“*

Muž D – *„Mám.“*

Muž E – *„Jo, to mám.“*

Muž F – *„Nemám. Nikdy jsem s ní neřešil nic zásadního, měl jsem štěstí.“*

Muž G – *„Jo, mám, ale tu mám i s kolegou.“*

Můžeš mi tu negativní zkušenost popsat?

Muž C – *„Kolegyně, ještě u dopravky, zastavili jsme vozidlo, a ona lustrovala a lustrací zjistila v řidiči pachatele trestné činnosti. Jak to zjistila, tak se v autě zamkla a kolem mě stál ten pachatel ještě s dalšími čtyřmi spolujezdcí a já byl na ně na všechny najednou úplně sám. Tak to mě tehdy tak dostalo, že si to pamatuji dodnes. Nakonec to bylo v pohodě, nebyl to žádný agresor, ale kdyby byl, tak by mě asi klidně nechala voddělat. Nebo nevím. S jedním kolegou se mi stalo ale něco podobného. Taky jsem to musel řešit sám, jen s tím rozdílem, že se v autě nezamkl. S jinou ženskou kolegyní mám pozitivní zkušenost ne ve výkonu, tak byla normální, ale v kolektivu, svým pozitivním přístupem jej dokázala úžasně stmelit. Měla na to sympatickou povahu.“*

Muž D – *„Kolegyně sama sloužila na denní a jela na dopravní nehodu, vypnula motor a nechala blikat majáky. Vybila se jí baterka u auta a pak mi brečela do telefonu, že neví, co má*

dělat a já ji musel přijet zachránit. S jinou ženskou ve hlídce má pozitivní zkušenost. Když jsme jeli na bitku do hospody a oni ji viděli, reagovali na ni ožralci pozitivně, protože jsem je většinou všechny znal. Myslím si, že kdyby to byli chlapi, které neznám, tak to všechno mohlo dopadnout hůř a usmívající se kolegyně by mi ve vyhrocené situaci moc nepomohla. Stejně bych na takový akce raději jezdil s chlapem, nikdy totiž dopředu nevíš, co tě na místě čeká a jak to tam bude vypadat.“

Muž E – *„Jistě. K ženský si opilí dovolili víc, měli na ni blbý kecy a já se tam tak cítil v horší pozici. Ty blbý kecy byly jako narážky na mě, že sloužím s kolegyní a co s ní v autě jako budu dělat apod. V tom maj ženský prostě velký mínus a tím pádem i celá reputace policie jde ke dnu. Ženská ve hlídce nezvládne někde nějakou bitku a média to hned rozmáznou jako neschopnost celý policie. Přitom šlo o to, že tam byla ženská, která na to prostě neměla.“*

Muž G – *„Kolegyně byla vyplašená z administrativních záležitostí. Evidoval se jeden případ v noci, někdy nad ránem, ona už byla ospalá a vyslýchala starostu. Zapomněla si výslech průběžně ukládat, a když to měla vytisknout, tak se jí celý výslech smazal a starosta už neměl trpělivost dělat s ní ten výslech znovu a celý to následně rozmáz v místním tisku, kde z nás všech udělal neschopný idioty. Hlavně ta kolegyně z toho byla celá na prášky. Brala to moc emotivně. No a zas jeden vtipnej kolega mě na bitce nechal sám. Otočil jsem se a koukám, kolegy nikde, pak jsem zjistil, že venku hlídal auto.“*

S kolegy, myslím tím všechny muže z obvodu, jsi spokojený?

Muž A – *„Ne, to zas taky ne. Pro práci je sice dobrý, že je to chlap, protože si vždycky nějak poradíme, ale co se týká vztahů, v každém kolektivu se najde blbec.“*

Muž B – *„Spíš jo.“*

Muž C – *„Tady na obvodě v podstatě jo. Nějak se to s každým dá. Jsme všichni chlapi, tak si nějak poradíme. To víš, že se občas taky nepohodnem, ale vo to tu tak ani moc nejde. Důležitý je, že v práci jsme za jedno.“*

Muž D – *„Pracovně určitě.“*

Muž E – *„Jo, myslím, že jo.“*

Muž F – *„Jak s kým, někdy jde o blbce. Hele, já mezi policajty nemám kamarády, ale v práci je respektuju.“*

Muž G – *„S kolegy, až na jednoho pitomce, kterej mě nechal tehdy ve štychu, tak v pohodě.“*

Řekl jsi někdy kolegyni něco urážlivého?

Muž A – *„Ne, to bych si nedovolil.“*

Muž B – *„To ne.“*

Muž C – *„Ne, to neřek.“*

Muž D – *„Ne.“*

Muž E – *„Ne.“*

Muž F – *„Ne, tak nejsem vychovaný, spíš o ní, za zády.“*

Muž G – *„Ne.“*

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Muž A – *„Ne, nijak je neprotěžovali. Přistupovali k nim rovnocenně. Nevím, jak ony to vnímaly.“*

Muž B – *„Nemám.“*

Muž C – *„Ne, to nemám.“*

Muž D – *„Nedělali.“*

Muž E – *„Ne.“*

Muž F – *„Myslím, že je brali rovnocenně.“*

Muž G – *„Do odměn nevidím a je mi to jedno. Zvýhodňovaný ženský u nás jistě nebyly. Vedoucí byli ke všem stejný. Kolegyně, který tu sloužily, tu byly jen chvíli, jedna odešla sloužit na jiný oddělení, blíž ke svému bydlišti a druhá šla na mateřskou. Vedoucí s nimi jednali jako s čerstvým kolegou, což je normální. Tak se jedná s každým nováčkem. Učily se. Jedna z kolegyň byla vyčůraná, čekala, že tu práci za ní někdo udělá a druhá zase dělat chtěla, ale těžko se jí to učilo a neměla žaludek na mrtvoly.“*

Kdyby to bylo na tobě, kam by jsi ženy u policie zařadil?

Muž A – *„Do kanceláře nebo v terénu, úplně ideálně jako třetí do hlídky se dvěma chlapama pro případ, že by se řešila ženská nebo děti.“*

Muž B – *„Do kanclu k administrativě, k případům s dětmi a s ženskýma.“*

Muž C – *„Jsem pro, aby ženy u policie sloužily spíš jen u případů, kde je ženský za potřebí, jako tam, kde jsou taky ženský nebo děti. A taky samozřejmě ke spisům. Myslím, že pro tyto činnosti mají ženy větší cit, jak třeba pro rvačky.“*

Muž D – *„V první řadě bych rozdělil systémově nároky na ženy a muže u policie a přidělil bych jim určité konkrétní pozice – jako že chlap – bitkař, žena – zpracovatel, k dětem, k případům se ženami. Pak taky na kriminálku, kde to pro ženský není už tak nebezpečný, k osobním prohlídkám žen. Pro ženy by se měla u složky policie vypracovat, dle mého názoru, specificky ženská, prospěšná práce. Takhle jsou jen na obtíž.“*

Muž E – *„Ženy u policie ano, ale spíš do kanclů. Jsou na tuhle práci pečlivější a gramaticky nadanější. Do klasického výkonu v terénu však ne! Ženský bych dal ještě k práci se starými lidmi, dětem a k ženám.“*

Muž F – *„Do kanclů i do terénu ano, ale nikdy v noci.“*

Muž G – *„Jak jsem říkal, pro reprezentaci policie před den klidně i do terénu, ale v noci a na rvačky ne.“*

Jak by podle tebe měla vypadat žena u policie, aby byla plnohodnotným partnerem ve všech situacích?

Muž A – *„To přesně nevím. Měla by být taková, aby mě zbavila strachu. Třeba, když by byla boxerka nebo tak něco. Obvykle ale ženská nemá takovou sílu a obratnost.“*

Muž B – *„Musela by být vážně fyzicky zdatná, ale jako po všech stránkách. Asi by měla umět i nějaké to bojové umění nebo tak. Prostě by musela dokázat, že na to má. Jedině tak by ve mně vzbudila důvěru, jinak vůbec.“*

Muž C – „*To nevím, jednoduše schopná, no.*“

Muž D – „*To je těžký. Zatím jsem se v praxi nesetkal s ženskou, která by mě přesvědčila o tom, že je schopná být mým rovnocenným partnerem. Zatím mi občas stačí, co u nich vidím na bojovce, nebo co o nich slyším ze strany bojařů (vedoucí služební přípravy). Bojaři ví, že s nimi nic nenadělají, že ony prostě nechtěj a kašlou na to se fyzicky zlepšovat. Jsou vůči nim tedy tolerantnější, třeba jim uznají klik, který u kluků prostě neprojde.*“

Muž E – „*To vážně nevím.*“

Muž F – „*Určitě by se fyzicky měly vyrovnat chlapům. A to až na nějaký výjimky neumí.*“

Muž G – „*Musela by být neskutečně ošklivá jako chlap a fyzicky zdatná. Je důležitý, aby se nebála jít do všeho a nezbláznila se, když se jí u něčeho zlomí nehet. To je pak špatně.*“

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Muž A - Muž G – „*Malá fyzická zdatnost. Jsou slabší.*“

Takže je problém ve hlídce v tom, že je to žena nebo jaká je to žena?

Muž A – „*Asi spíš jaká je to ženská. Jak jsem říkal, když mě přesvědčí, že je dobrá, tak to bude OK.*“

Muž B – „*Problém je, že je to ženská.*“

Muž C – „*Jde o to, jaká je to ženská.*“

Muž D – *„Jde o špatně nastavený systém u PČR, mělo by to být generově rozlišeno. To, že je ženská v terénu je proti přírodě. Takže za mě, že je to ženská.“*

Muž E – *„Že je to ženská.“*

Muž F – *„Jaká je to ženská.“*

Muž G – *„Samozřejmě nakonec jde asi o to, jaká je to ženská.“*

Měl bys nějakou otázku na ženy, co slouží na obvodě v terénu?

Muž A – *„Mě by zajímalo, jak holky u policie reagují na to, když jsou ve hlídce s druhou ženskou.“*

OBVODNÍ ODDĚLENÍ POLICIE PLANÁ – 1 žena, 10 mužů (A – I)

Žena A – *„Je mi 36 a sloužím 15 let, z toho posledních 7 let na obvodě v Planý, předtím u ciziny. Jinak mám 2 děti a v současné době jsem těhotná, s manželem čekáme vytouženou holčičku.“*

Sloužíš v terénu s muži i ženami?

Žena A – *„Jistě, sloužila jsem vždycky s chlapama i se ženskejma.“*

S kým se ti slouží lépe?

Žena A – *„Mně to bylo vždycky jedno. Je jasný, že na rvačky jsou lepší kluci, ale nikdy jsem se se ženskou ve hlídce nebála, vždycky jsme si nějak poradily. V nejhorším vždycky můžem zavolat pro nějaký ty posily. Ale nikdy jsem žádnou až tak vyhrocenou situaci nezažila.“*

Řekl ti někdo na obvodě, v souvislosti s tím, že jsi ženská, něco urážlivého?

Žena A – *„Určitě a to jak ze strany kolegů, tak vedoucího. Něco ve smyslu, že jsem ženská, že na to nestačím. Tedy co se jednalo zákroků. Já do nich ale vždycky chtěla jít, jen každý chlap mě vždycky zastavil a šel místo mě.“*

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Žena A – *„Jo. V práci. Měla jsem vždycky víc spisů, jak kolegové. Rozdíly byly i v odměnách. Já za celou dobu jednoho vedoucího nedostala odměnu ani jednou. Naopak jako jediná jsem pořád dostávala významné události (nejnižší, písemný způsob potrestání, který znemožňuje na půl roku získat, i za zásluhy, odměnu).“*

Setkala jsi se na obvodě přímo s diskriminací?

Žena A – *„Určitě. Ze strany všech stejně placených kolegů i od vedoucího. Všichni mi vždycky silně dávali najevo, že mezi nima nemám co dělat.“*

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Žena A – *„No, nejvíc jsou ženským u policie vytýkány biologické rozdíly mezi ženou a mužem, jejich vrozené dispozice. Myslím ale, že to není nic závažného, kolikrát žena díky své psychice zvládne situaci líp.“*

Máš kariérní ambice?

Žena A – *„Odešly. Ale byly.“*

Co rozhodlo, aby nebyly?

Žena A – *„O mých ambicích rozhodly negativní zkušenosti v pracovním prostředí a reakce kolegů i vedení, u něhož byli jednoznačně preferováni muži.“ Setkala jsem se s tím, že muž má přednost, a to určitě.“*

Co pro tebe bylo hlavní motivací k tomu jít k policii?

Žena A – *„Přesvědčení. Práce u policie mě zajímala, připadala mi atraktivní, konkrétně práce s cizinci. Vždyť jsem nastupovala na hranice. Tam to bylo fajn. Peníze v té době, co jsem se hlásila v mém životě nerozhodovaly.“*

Jaké činnosti na obvodě dáváš přednost – terénu nebo kanclu?

Žena A – *„Teď už kanclu, na terén se už tolik necítím. Mám to těmi blbečky celý znechucený. Ale tam se nedostanu. Těch míst je málo a jen tak se neuvolní. Krom toho vždycky tam jsou vybráni jiní adepti, co mají protekci u vedení.“*

Cítíš, že tě kolega ve hlídce při zákroku chrání?

Žena A – *„Jak se to vezme. Do ničeho vážnějšího mě nikdy nepustili, takže nevím, jak to mám chápat.“*

Jsi ochotná jít do zákroku, ve kterém můžeš být napadená?

Žena A – *„Nikdy jsem se nebála dostat ránu, ale udělám vše proto, abych ji nedostala.“*

Muž A – *„27 let a sloužím 9 let.“*

Muž B – *„33 let a sloužím 13 let.“*

Muž C – *„29 let a sloužím 8,5 let.“*

Muž D – „33 let a sloužím 14 let, z toho 9 let na obvodě, předtím u celní správy.“

Muž E – „27 let a sloužím 8 let.“

Muž F – „39 let a sloužím 15 let, všechno na stejném obvodě v Planý.“

Muž G – „49 let a sloužím 5 let.“

Muž H – „47 let a sloužím 8 let.“

Muž CH – „31 let a sloužím 11 let. Začínal jsem na cizině, ale 9 let mám poctivě odsloužených na obvodě.“

Muž I – „30 let a sloužím celkem 8 let, z toho 5 let na dopravce a 3 roky na obvodě v Plané.“

Sloužíš i se ženami?

Muž A – „Ano, sloužím, i když teď nám ta jediná konečně odchází na mateřskou.“

Muž B – „Jo, sloužím.“

Muž C – „Ano, sloužím a vždycky jsem sloužil.“

Muž D – „Jasný.“

Muž E – „Jo.“

Muž F – „Jo, bohužel.“

Muž G – „To ani jinak nejde, když tu jsou.“

Muž H – „Ano, sloužím.“

Muž CH – „Jo.“

Muž I – *„Bohužel jo.“*

Patří podle tebe ženy u policie do terénu?

Muž A – Muž G - *„Ne. Určitě ne.“*

Muž H – *„Já proti ženským nic nemám.“*

Muž CH – Muž I - *„Rozhodně ne.“*

Proč?

Muž A – *„Ženský nemají žádnou sílu a jsou v terénu nepoužitelný.“*

Muž B – *„No, to je přece jasné. Nejsou to chlapi. Neumí se s někým poprat. Jsou fyzicky úplně někde jinde.“*

Muž C – *„Protože spousta žen není fyzicky schopná se postavit proti chlapovi. Je to ale individuální. Většina narážek ze strany řešenejch chlapů směřuje proti ženským ve hlídce. Jsou terčem posměchu. A ty tam pak musíš vedle nich stát taky.“*

Muž D – *„Ženský jsou dobrý pro okrasu a to ještě některý. S partákem je to v terénu prostě lepší. Mám jistotu, že zvládnem všechno, co přijde. Ženská to fyzicky prostě nedá. Až mě některá přepere, tak možná připustím, že je dobrá. Ale to se nestane.“*

Muž E – *„V zákrocích, když jde do tuhýho, tak musím hlídat ještě i ji. Tedy většinou. Jen jednu kolegyni jsem zažil, že šla do všeho, byla lepší jak některý chlapi. Věděl jsem, že se o ni nemusím bát. Ale ta je u policie raritou, proto ten názor. Beru to většinou. A většina je nevyhovující. Výjimka spíš potvrzuje pravidlo.“*

Muž F – *„Nehodí se tam. Když je zákrok proti ožralému agresivnímu chlapovi, musím se starat ještě i o ni. Jako bych neměl dost starostí sám se sebou. Ženský ve hlídce jsou přítěž.“*

Muž G – *„S chlapem je vždycky větší jistota. Ženská je ženská.“*

Muž H – *„Já si na kolegyně nemůžu stěžovat. Služby s nimi byly vždycky fajn, dobře jsme si spolu popovídali a služba vždycky krásně utekla. Nikdy se mi nestalo, že by jsme společně nějakou situaci nezvládli. Vždycky všechno dopadlo dobře.“*

Muž CH – *„Ženský do terénu prostě ne, vlastně bych řek, že vůbec u policie nemají co dělat. K čemu tu jsou? Co zvládnou líp jak já? Zvládnou i spisy, i když mě to nebaví, ony ale rvačku nedaj na rozdíl ode mě.“*

Muž I – *„Co ti budu povídat, ženský jsou v terénu úplně na hovno. Do kanclu jo, ať si tam píšou, ale terén, ať se do něj nesorou, a laskavě ho nechaj nám chlapům.“*

Máš osobní negativní zkušenost se ženou ve hlídce?

Muž A – *„Jo, hned několik.“*

Muž B – *„No, osobně naštěstí ne, ale stačí mi, co občas slyším od kluků.“*

Muž C – *„No, to ani ne. Ale znal jsem jen jednu ženskou, která na tu práci stačila.“*

Muž D – *„No něco by se našlo.“*

Muž E – *„Nemám.“*

Muž F – *„Se ženskou mám naštěstí neutrální osobní zkušenosti, ale lepší zkušenosti mám s kolegy.“*

Muž G – „Jo, mám.“

Muž H – „Ne.“

Muž CH – „Negativní, jako, že něco nezvládla? To asi ne, ale vždycky jsem se vyvaroval, když jsem sloužil se ženskou, do něčeho jít. Takže mě vlastně brzdila, protože kdyby tam nebyla a byl tam místo ní nějaký kolega, tak se s tím kreténem neserem, spoutáme ho, nacpem do auta a jedem rovnou na oddělení.“

Muž I – „Hele, jakmile mi dal do hlídky ženskou, tak na všechno seru, s ní prostě makat nebudu. Nestojím o to, se dostat kvůli ní do průseru. Počkám si, až budu sloužit s kolegou. Pak můžu fungovat.“

Můžeš mi tu negativní zkušenost popsat?

Muž A – „Ne, to nemůžu. Ale sama víš, když jsme šli na jednoho blbýho feťáka, že jsme s ním spolu měli co dělat. Být tam místo tebe chlap, tak mu pořádně naložíme. Nemůžu říct, že bys to nezvládla, ale prostě, upřímně si myslím, že kolega by jej možná zvládl i sám. Ale nejde jen o to, u tebe to ještě jde, ale jiná naše kolegyně, to je případ sám pro sebe. S tou těch průserů už bylo. Já se s ní prostě do ničeho neženu.“

Muž D – „No, jeli jsme s jednou nejmenovanou kolegyní, kterou všichni známe, na incident k lékařce, na kterou fyzicky zaútočil její pacient v ordinaci. Kolegyně se nahrnula přede mě a neohroženě vlezla do dveří ordinace jako první. Pašík, sotva ji uviděl, rozběhl se proti ní a ona se nezmohla na nic víc než zvednout desky s papíry, co měla u sebe, před sebe, jako by ho tím chtěla zastavit. Musel jsem ji odstrčit a vyběhnout proti němu. Složil jsem ho na zem a tak jsem si ho

musel i sám spoutat, protože kolegyně nebyla schopná v tom stresu ani vyndat pouta. Jednoduše jsem si celou situaci musel zvládnout sám a ještě jsem kolegyni uchránil od přinejmenším pěknýho moncláka.“

Muž G – *„Hele, to jsme měli jednou v noci hlášku, že se v jedný vesnici právě snaží nějaký cikáni ukrást auto. Byli jsme poblíž, a tak, když jsme tam přijeli, tak jsme je ještě viděli zdrhat od toho vozu. Vyběhli jsme za nimi, chytli jsme je, ale kolegyni přestala svítit baterka a ti pašíci byli tři. Kolegyně začala vehementně shánět jinou baterku a já jsem u nich celou dobu musel stát. Kdyby z nich některý začal utíkat nebo mě napadli, tak ona nestihne ani nic udělat. Naštěstí to dopadlo dobře, pašíci byli poslušní, ale měl jsem nahnáno. Být někde se ženskou je o hubu. Mám větší strach, že se něco vyvrbí.“*

S kolegy, myslím tím všechny muže z obvodu, jsi spokojený?

Muž A – *„Jo.“*

Muž B – *„To je individuální, ale po pracovní stránce je to s každým chlapem od nás v klidu.“*

Muž C – *„Hele, i u chlapů je to individuální. To víš, že máš i idioty mezi chlapama, kteří jsou v terénu nepoužitelný. Ale takoví srábci nemají u policie co dělat, stejně jako neschopný ženský.“*

Muž D – *„Jo, chlapi, až teda na jednoho, jsou tady v poho.“*

Muž E – *„Jo, s chlapama je to vždycky lepší.“*

Muž F – *„Ne, to je individuální. Rozdíl je z hlediska sympatií a též vztahů k práci. Někteří jsou líní jak prasata.“*

Muž G – „Vesměs ano.“

Muž H – „Jo, já jsem spokojenej se všema, s chlapama i s ženskýma. Jasně, že si s někým rozumíš víc a s někým míň, a já to taky tak беру.“

Muž CH – „Jo, dejme tomu.“

Muž I – „Chlapi jsou v pohodě. Teda až na jednoho kolegu, ten je horší jak ženská.“

Řekl jsi někdy kolegyni něco urážlivého?

Muž A – „Ne, jen jsem upřímný, a jestli ji to urazilo, tak to je její problém.“

Muž B – „Ne, to nemám zapotřebí. Každá jistě ví, co si myslím o ženských u policie.“

Muž C – „Ne.“

Muž D – „Možná jen v legraci nebo jen před klukama, když to neslyšela.“

Muž E – „Spíš ne.“

Muž F – „Neřekl. Myslím, že ne.“

Muž G – „Ne.“

Muž H – „Určitě nikdy.“

Muž CH – „Do očí nikdy.“

Muž I – „Jo, a co, když je blbá a nemá tu co dělat nebo nerozumí srandě, tak jí to klidně řeknu, ať si to pak přebere po svém.“

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Muž A – „*Nemám.*“

Muž B – „*Určitě ne, když se tu nějaký kolegyni něco nelíbilo, tak si za to mohla sama. Nejspíš tu nemá co dělat.*“

Muž C – „*No, na vlastní kůži jsem zažil šikanu ze strany vedoucího. Zažil jsem tedy, jak se člověk cítí, když nepatří k oblíbencům a je spíš na tom druhém břehu. Rozdíl mezi oblíbenci a neoblíbenci ano, ale konkrétně mezi ženskýma a chlapama ne.*“

Muž D – „*Ne.*“

Muž E – „*Řek bych, že ne.*“

Muž F – „*Nevím. Nevím jaké měly odměny kolegyně. V práci je to nastejno.*“

Muž G – „*Ne.*“

Muž H – „*No ženský tu moc spokojený nejsou, tak nevím čím to je.*“

Muž CH – „*Nedělají žádný rozdíly.*“

Muž I – „*Ne. Víím, že jedna kolegyně tu měla problém, ale to si udělala nespíš sama. Taky odsud už odešla jinam.*“

Kdyby to bylo na tobě, kam by jsi ženy u policie zařadil?

Muž A – Muž D – „*Do kanclu.*“

Muž E – „*Na problematiku s dětmi, na dopravně bezpečnostní akce, co jsou v terénu. Ale jak jsem říkal, je to individuální. Některý*

mi vůbec nevadí v terénu, ale většinu bych nechal jen v kanclu.“

Muž F – Muž G - *„Do kanclu.“*

Muž H – *„Kam budou chtít samy.“*

Muž CH – *„Maximálně k administrativě, když už tu musí být.“*

Muž I – *„Nikam. K plotně.“*

Jak by podle tebe měla vypadat žena u policie, aby byla plnohodnotným partnerem ve všech situacích?

Muž A – *„Takový jaký by měly být, ženský nejsou.“*

Muž B – *„Nevím, ženský budou vždycky ženský.“*

Muž C – *„Měli by být všestranný a schopný, rozhodně.“*

Muž D – *„Měla by mít dobrou fyzičku.“*

Muž E – *„Prostě taková normální by měla být. Měla by fungovat jako parťačka, která to bude mít v hlavě v pořádku a bude přitom i fyzicky zdatná.“*

Muž F – *„Na to nedokážu odpovědět.“*

Muž G – *„To nevím. Neznám ženskou, která by se hodila do terénu. Možná jen, když se nic neděje.“*

Muž H – *„Prostě normální fajn ženská. Já mám ženský rád.“*

Muž CH – Muž I – *„Žádná.“*

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Muž A – Muž H - *„Špatná fyzička.“*

Muž CH – Muž I – „*To, že to jsou ženský.*“

Takže je problém ve hlídce v tom, že je to žena nebo jaká je to žena?

Muž A – Muž B – „*Že je to ženská.*“

Muž C – Muž E - „*Jaká je to ženská.*“

Muž F – Muž G - „*Jde o to, že je to ženská.*“

Muž H – „*Mně nevadí žádná ženská, ale v terénu asi spíš jde o to, jaká je to ženská.*“

Muž CH – Muž I – „*Že je to ženská.*“

OBVODNÍ ODDĚLENÍ POLICIE STŘÍBRO – 4 ženy (A – D), 8 mužů (A – H)

Žena A – „*Je mi 40 let a sloužím 6 let.*“

Žena B – „*43 let a sloužím 20 let, a to celou dobu na obvodě ve Stříbře.*“

Žena C – „*45 let a sloužím 7 let.*“

Žena D – „*30 let a sloužím 10 let, z toho půl roku na dopravce, zbytek na obvodě.*“

Sloužíš v terénu s muži i ženami?

Žena A – Žena D – „*Ano, s oběma.*“

S kým se ti slouží lépe?

Žena A – „*Asi spíš s klukama. Mám kluky radši a mám s nimi při zákroku větší jistotu.*“

Žena B – *„Nemám špatnou zkušenost s nikým, takže mi nevadí sloužit s kýmkoliv.“*

Žena C – *„S kolegy jsem spokojenější. S kolegyněmi pracuji méně ráda. Ženy bývají méně soustředěny na práci, rozptylují se drbama.“*

Žena D – *„Tak nastejno s oběma. Nikdy jsem se nebála jet na bitku jen se ženskou od nás z obvodu. Jsme tu dobrá parta a vždycky si nějak poradíme.“*

Řekl ti někdo na obvodě, v souvislosti s tím, že jsi ženská, něco urážlivého?

Žena A – *„Ne, jen neškodné narážky.“*

Žena B – *„Ne.“*

Žena C – *„Nikdo mě nikdy neurazil.“*

Žena D – *„Ne.“*

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Žena A – *„Ne.“*

Žena B – *„Určitě, viděla jsem protěžování jedné kolegyně, ale já jí bohužel nebyla.“*

Žena C – *„Takovou zkušenost nemám. Myslím, že se k nám vedoucí chovali vždycky rovnocenně.“*

Žena D – *„Ne, to ne. Je to spíš o oblíbenosti a neoblíbenosti.“*

Setkala jsi se na obvodě přímo s diskriminací?

Žena A – „Ne.“

Žena B – „Asi nepřímou diskriminaci ano, protože v kariéře byl pro ženskou vždycky problém se posunout vejš. Ty sis nevšimla, že v 6. platových třídách na obvodech jsou vždycky jen mužský?“

Žena C – „Diskriminaci jsem nezažila, ani jsem ji neviděla uplatňovat u druhých.“

Žena D – „No, vedoucí mi, když jsem se hlásila na jiné místo, řekl, že ženský mezi sebe nechtějí, což asi diskriminace bude.“

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Žena A – „Ženy jsou méně fyzicky zdatné, ale my to doháníme empatií při řešení žen a dětí. Jsou situace, kdy je zapotřebí víc soucitu a vlídnosti a to je naše parketa, tam mají nedostatky muži.“

Žena B – „Nevím, možná jen, že jsme fyzicky slabší, ale to je taky kus od kusu.“

Žena C – „Síla. Ženy to ale vyrovnají jinak, řeší věci jinak než silou. A až tam, kde jejich síly nestačí, je zapotřebí silnější kolega.“

Žena D – „Ne, i mezi chlapi jsou ti, co u policie nemají co dělat. Podle chlapů nám ale chybí koule a pindík.“

Máš kariérní ambice?

Žena A – „Ano.“

Žena B – „Ano, ale nikdy se mi nepodařilo se v tom chlapeckém spolku prosadit, proto příští rok od policie úplně odcházím.“

Žena C – „*Nechci kariérně růst.*“

Žena D – „*V kariéře ambice mám. Nechci umřít na obvodě.*“

Co pro tebe bylo hlavní motivací k tomu jít k policii?

Žena A – „*Po pravdě? Přišla jsem tehdy o práci, a jak jsem tak práci hledala a bavila se se svými známými u policie, tak mě napadlo se přihlásit mezi uchazeče. K tomuto povolání mě tedy vedly, jak sociální jistoty a přijatelná společenská pozice, ale taky se mi líbili chlapi v uniformě.*“

Žena B – „*Smysl pro spravedlnost a pomoc společnosti. Měla jsem tehdy bláhové představy. Pak až přišlo prohlédnutí.*“

Žena C – „*Bude to znít směšně, ale nastupovala jsem za Langra, kdy se začalo propagovat heslo „pomáhat a chránit“, a na to jsem tehdy slyšela. Skutečně jsem chtěla být společností prospěšná. Tahle práce mi ale vzala iluze.*“

Žena D – „*Ideál, že budu důležitá, a že budu pomáhat lidem a pak přišla realita.*“

Co ti vzalo iluze?

Žena C – „*Přístup lidí k policii, k nám, k naší práci. Přístup vedení k naší práci, neustálý sekýrování, bez motivace apod.*“

Jaké činnosti na obvodě dáváš přednost – terénu nebo kanclu?

Žena A – „*Tak půl na půl. Když je pěkně, tak terénu, když hnusně, tak raději kanclu. Jsem ráda v teple a suchu.*“

Žena B – „*Kanclu. Nejsem akční hrdina.*“

Žena C – „*Terénu. Jsem ráda venku.*“

Žena D – „*Rozhodně v terénu, nerada dřepím v kanclu. To mě nebaví. Venku se pořád něco děje a to je ono.*“

Cítíš, že tě kolega ve hlídce při zákroku chrání?

Žena A – „*Jo, rozhodně. Kluci mi sice nikdy neřekli, že mě chrání, ale to poznáš. Mají ochránářský pud. A je fakt, že jsem si všimla, že při nějaký agresí, jdou kluci automaticky jako první. Ale taky to tak nedělá každý.*“

Žena B – „*Ano, cítím.*“

Žena C – „*Asi jo.*“

Žena D – „*Podle toho od kterýho kolegy. Ale asi jo, víc to řeší, že jsou s ženskou. Mají větší strach o mě, jak o sebe, i když nemusí.*“

Jsi ochotná jít do zákroku, ve kterém můžeš být napadená?

Žena A – „*Nevadí mi to, počítat s tím musím, ale zadarmo se nedám.*“

Žena B – „*Určitě.*“

Žena C – „*Ano.*“

Žena D – „*Určitě. Už jsem to několikrát zažila. Vždycky počítáš s tím, že se ti může něco stát.*“

Muž A – „*28 let a sloužím 8 let.*“

Muž B – „*32 let a sloužím 12 let, z toho jsem na obvodě 9 let, 3 roky předtím jsem sloužil u armády ČR.*“

Muž C – „32 let a sloužím 12 let.“

Muž D – „43 let a sloužím 10 let.“

Muž E – „28 let a sloužím 8 let.“

Muž F – „28 let a sloužím 8 let.“

Muž G – „27 let a sloužím 8 let.“

Muž H – „33 let a sloužím 15 let, z toho 5 let na obvodě, předtím u
ochranné služby.“

Sloužíš i se ženami?

Muž A – Muž H – „Ano.“

Patří podle tebe ženy u policie do terénu?

Muž A – „Upřímně ne. Spíš teda, jak která. Když je aktivní a umí se
prát, tak OK, ostatní tam nemají co dělat.“

Muž B – „No, někteří chlapi tam taky nepatří. Ženy v terénu ano, ale
je to individuální.“

Muž C – „Spíš ne.“

Muž D – „Je to můj názor, ale nepatří.“

Muž E – „Rozhodně ne.“

Muž F – „Spíš ne.“

Muž G – „Zaleží to kus od kusu, u nás nejsou moc povedený. Jsou
potřeba to jo, ale“

Muž H – „Nepatří.“

Proč?

Muž A – *„Nejsou aktivní, neumí běhat, takže ani nikoho nedoženou, často konflikt svým vyštěkáváním jen vyhrotí a u zákroků, i když do něj jde, tak na něj většinou nestačí. Je tam, ale nijak nepomůže.“*

Muž C – *„Při řežbě je nutná hrubá síla a tou ženský nedisponují.“*

Muž D – *„Z mé osobní zkušenosti, byl jsem na mnoha bitkách v hospodách, a to i s ženskýma, ale žádná z nich nebyla tak důrazná. Já sám jsem s nimi víc váhal, víc jsem je hlídal. Vidím je u výcviku, kde to nedávají jako kluci. Nejdou do toho naplno a zažil jsem spíš jen jejich přihlížení a nečinnost, spíš se toho zákroku bojí, vyhýbají se střetu. S kolegou mám jistotu, že do toho půjde. Nezažil jsem kolegu, který by mě nezajistil, ale se ženskou jsem podvědomě přesvědčen, že mě nezajistí tak, jak bych potřeboval.“*

Muž E – *„Ženský jsou slabý. Do zákroku se ní, to je za trest. Ještě mě žádná ženská u policie nepřesvědčila o opaku.“*

Muž F – *„Při nočních službách by bylo lepší, aby ženský nesloužily, protože to je nejvíc různých vyhrocených situací a to ženský prostě nedávaj.“*

Muž G – *„Nejsou na tom tak fyzicky dobře jak chlapi. Měly by být spíš u spisů. Práce s ožralými není úplně pro ně.“*

Muž H – *„Když jí dám facku, ustele si.“*

Máš osobní negativní zkušenost se ženou ve hlídce?

Muž A – *„Jo, jak jsem již říkal, vyštěkávají, situace tak zbytečně hrotí a přitom se neumí bránit ani utíkat, protože nemají žádnou kondičku.“*

Muž B – *„Negativní zkušenost mám s kolegou, který zadrženýho pachatele pustil na poliklinice na záchod bez jeho dozoru a on mu samozřejmě utek. Já ho pak musel dohánět. Tenhle kolegy fungoval jako s ruční brzdou. Se ženskýma jsem žádný extrém nezažil.“*

Muž C – *„Mám tak nějak stejné zkušenosti se ženami i s muži. Nic nenormálního.“*

Muž D – *„Nemám. Je to spíš takové podvědomí. Měl jsem kolegyni, se kterou jsem sloužil rád, ale i s kolegyní, která nefungovala, jak měla.“*

Muž E – *„Šla sice do toho, když nás jeden týpek napad, ale nevládla to a dostali jsme pěkně na frak. Byl to velkej průser. Od té doby ženský v terénu říkám ne!“*

Muž F – *„Nic zásadního jsem nezažil.“*

Muž G – *„V noci při zákroku, kdy jsme měli pronásledovat pachatele, se bála jít do lesa. Měla strach ze tmy.“*

Muž H – *„Při zákroku jsem složil chlapa, který předtím na mě vychyloval, kdy jsem byl ve hlídce se ženskou a ona mi s ním vůbec nijak nepomohla. Musel jsem to celé udělat sám, necítil jsem žádnou oporu v ní, jako v parťákovi.“*

S kolegy, myslím tím všechny muže z obvodu, jsi spokojený?

Muž A – *„Ano.“*

Muž B – *„No, v současné době už jo, ten kolega, s nímž se stal ten průser, tu už neslouží. Ostatní, co tu jsou, jsou v pohodě.“*

Muž C – Muž H – *„Ano.“*

Řekl jsi někdy kolegyni něco urážlivého?

Muž A – „Ne.“

Muž B – „Nevím, jsem upřímný, někdy asi krutě. Beru to tak, že jsme všichni ve služebním poměru, a že když je problém, tak vylítneme oba.“

Muž C – Muž H - „Ne.“

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Muž A – „Ano, na 100 %, a to u ženských. Ženský jsou u nás na obvodě hájený. Mají odměny, nemusí se tak snažit, můžou si dělat na spisech, když potřebují. Klukům tohle vedoucí nedovolí. Dělají mezi holkama a klukama velkké rozdíly. Víc se na nás kluky tlačí.“

Muž B – „Ano, u kolegyň. Vedoucí upřednostňuje ženy. Dělá rozdíly v odměnách. U ženských jim stačí, když jednou za rok objasní nějaký trestný čin a přinese jim každý měsíc pokuty. To je u nich dobrá. Ale u kluků je jim to málo nebo to berou tak, že je to normální. Vedoucí u nás lezou ženským do prdele.“

Muž C – „U nás jsou na tom líp asi spíš ženský, co se náplně práce týká i odměn.“

Muž D – „Velké výkyvy jsem nezažil. Jen u nás na oddělení je zvykem, že dvě ženský spolu vedoucí nedává. Takže jestli, tak jsou holky zvýhodněný tímto způsobem.“

Muž E – „U nás jsou ženský silně protěžovaný.“

Muž F – „*Ano, vedoucí u nás na obvodě nepostaví do hlídky dvě ženský spolu. Mají z toho strach.*“

Muž G – „*U nás dvě ženský spolu neslouží. Vedoucí jim dává méně zodpovědnosti.*“

Muž H – „*Jo. Ženský jsou na tom u nás dobře.*“

Kdyby to bylo na tobě, kam by jsi ženy u policie zařadil?

Muž A – „*Na barák (budova obvodního oddělení). Ať dělají policejní práci, ale jako dozorčí služba, zpracovatel, či li spíš kancelářskou sílu.*“

Muž B – „*Většinu, co tady slouží, spíš do kanclu, sem tam jedna se neztratí ani v terénu.*“

Muž C – „*Ke zpracování nápadu, spisové agendě.*“

Muž D – „*Klidně i do terénu, ale jako třetí do hlídky.*“

Muž E – „*Do terénu rozhodně ne. Do kanclu.*“

Muž F – „*Spíš ke spisům.*“

Muž G – „*Ty, co jsou u nás, maximálně do kanclu.*“

Muž H – „*Hele, na kriminálku, na dopravku ano, ale na obvody v žádném případě.*“

Jak by podle tebe měla vypadat žena u policie, aby byla plnohodnotným partnerem ve všech situacích?

Muž A – „*Nemusí být úplně urostlá, ale měla by být fyzicky zdatná, aby běžala, aby táhla s kolegou ve hlídce za jeden provaz. U nás mají holky neustále nějaký výmluvy, hledají možnosti, jak*

se z něčeho vyvléct a jenom kynou. Jen výjimky tu práci vážně zvládají.“

Muž B – *„Měla by být taková, abych se nebál, že když nějakou dostane, že to neustojí. Hele, já byl předtím u armády a taky tam byly holky, a jaký ty dostávaly záhul, to se těm našim krasotinkám ani nesnilo. Byly to chlapice, měly sílu jak bejk, ale musely to zvládnout, být jako kluci, vždyť když se pak někde ocitnou, tak jim všem jde o život a není možný, aby se z toho nějaká z nich posrala. Hele, řeknu ti, sice jsem nikdy u armády nebyl v nasazení, ale v ohrožení života se cítím víc u policie, obzvlášť dnes, kdy přibývá lidí, kteří si na policajty dovolí.“*

Muž C – *„Nevím, asi by měla být jinačí než jsou ty naše.“*

Muž D – *„Měla by dokázat, že je na svém místě, že kolega ve hlídce není sám.“*

Muž E – *„Nevím, nad tím jsem nepřemýšlel.“*

Muž F – *„Měla by mít chlapské zájmy, být fyzicky zdatná, trénovat, posilovat, pěstovat nějakou sebeobranu apod.“*

Muž G – *„Měly by dokázat, že dokážou fungovat jako plnohodnotný partner. Od toho tam přece jsou.“*

Muž H – *„Ženská pro mě nemůže být plnohodnotným partnerem, ne v terénu.“*

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Muž A – Muž H - *„Rozhodně jejich nedostatečná fyzická zdatnost.“*

Takže je problém ve hlídce v tom, že je to žena nebo jaká je to žena?

Muž A – Muž D – „*Jaká je to ženská.*“

Muž E – „*Že je to ženská.*“

Muž F – Muž G - „*Jaká je to ženská.*“

Muž H – „*Že je to ženská.*“

Měl bys nějakou otázku na ženy, co slouží na obvodě v terénu?

Muž A – „*Hele zeptej se jich, jestli chtějí být u policie radši v kanclu nebo venku.*“

Muž D – „*Zeptej se, jestli jsou ochotný jít do zákroku, ve kterém můžou být napadeny.*“

OBVODNÍ ODDĚLENÍ POLICIE TACHOV – 2 ženy (A – B), 9 mužů (A – CH)

Žena A – „*Je mi 40 a jak jsem již uvedla, sloužím 21 let.*“ (viz. pilotáž)

Žena B – „*Je mi 35 let a sloužím 11 let, z toho již 8 let na obvodě, předtím na cizině.*“

Sloužíš v terénu s muži i ženami?

Žena B – „*Ano.*“

S kým se ti slouží lépe?

Žena A – „*Mně je jedno, jestli sloužím s chlapem nebo se ženskou. Kolikrát jsem radši se ženskou než s určitým neschopným chlapem.*“

Žena B – *„Nerozlišuji podle pohlaví, ale podle schopností. Kolikrát radši sloužím s kolegyní než s neschopným chlapem. Jinak muže mám všeobecně radši.“*

Řekl ti někdo na obvodě, v souvislosti s tím, že jsi ženská, něco urážlivého?

Žena A – *„Přímo ne.“*

Žena B – *„Ano, vlastně pořád, od začátku svého služebního poměru se setkávám s muži, kteří jsou ke mně takhle upřímní. Mám různých hlášek na adresy žen plnou hlavu – od ponižujících hlášek typu, že ženská patří jenom k plotně a dětem až po nespočetné každodenní množství sexistických narážek a dotýkání.“*

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Žena B – *„Ano. Ačkoliv je to převážně o oblibě a neoblíbenosti, tak se často setkávám s tím, že na ženu s odměnou jaksi zapomínají. A to neberu teď jen ze svého subjektivního hlediska. Zažila jsem v praxi dvě obvodní oddělení. Nikde jsem neměla žádné úlevy, co se práce týká, ale v odměnách dělali rozdíly. Byli muži, kteří dostali odměnu pravidelně, ačkoliv jimi odvedená práce nebyla ani poloviční v porovnání s prací mou nebo mých kolegyň.“*

Setkala jsi se na obvodě přímo s diskriminací?

Žena B – *„Ano, se všemi druhy diskriminace, a to jak vůči mně samotné, tak vůči kolegyni.“*

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Žena A – „Asi ta fyzička, aspoň na to si stěžují kluci. Já si ale myslím, a beru to podle sebe, že zatím jsem, i s kolegyní ve hlídce, zvládla všechny možné situace, včetně napadení naší hlídky mužem a ženou současně. A pořád je to jako málo? Co mám ještě ukázat, aby bylo jasné, že to zvládnou stejně jako chlap? Nemyslím si, že by to chlapi zvládli líp.“

Žena B – „Za současného stavu žen na obvodech a u policie obecně, musím konstatovat, že hlavním nedostatkem žen u této složky je jejich nedostatečná fyzická zdatnost. Jsou líné a spoléhají víc na štěstí než na své schopnosti.“

Máš kariérní ambice?

Žena A – „Ráda bych ve svém věku už byla spíš v kanceláři a dělala na spisech, namísto toho, abych lítala, jak nějaká mladice, venku.“

Žena B – „Ano, samozřejmě. S tím jsem k policii vstupovala. Kdyby zde nebyl kariérní postup, nebylo by to pro mě atraktivní zaměstnání.“

Co pro tebe bylo hlavní motivací k tomu jít k policii?

Žena A – „Sociální jistoty jako závěrečná výsluha a jisté zaměstnání a nějaký příjem a v té době mě též zajímala cizinecká problematika.“

Žena B – „Již v 15 letech, když jsem se hlásila na střední školu, jsem dělala přijímačky na Střední policejní školu v Holešově. Tehdy jsem se tam, pro velké množství uchazečů nedostala. Krom toho, v té době se i na střední policejní školy bralo mizivé množství holek. Udělala jsem si tedy jinou střední školu a poté, co jsem nechtěně otěhotněla, jsem k výběru

zaměstnání musela přistupovat zodpovědně. Skončila jsem totiž jako samoživitelka a zajistit finančně sebe i dítě byla priorita. Policie byla tehdy, jak řešením mé ekonomické situace, tak vlastně splněným snem. Nic jsem tehdy nenechala náhodě a dřela jsem, aby jsem se k ní dostala, což se podařilo. Policie v mých očích tehdy představoval možnost, jak aktivně pomáhat lidem a možnost působit na ně preventivně, abychom byly společnost lidí, v níž se člověk nemusí bát vychovávat své děti. Náš právní systém, včetně špatných interních zkušeností u policie, mi vzaly iluze o tom, že u této složky můžu dělat něco smysluplného a prospěšného.“

Jaké činnosti na obvodě dáváš přednost – terénu nebo kanclu?

Žena A – „Už bych radši do kanclu.“

Žena B – „Ráda bych kariérní růst a ten spočívá převážně již v kancelářské práci. Nejde mi o to, nebýt v terénu, ale posunout se někam výš, a to poctivou cestou.“

Cítíš, že tě kolega ve hlídce při zákroku chrání?

Žena A – „Ne, nemám ten pocit.“

Žena B – „Ten pocit už dávno nemám, možná kdysi zezачátku jako nováček. Myslím, že většina kluků u mě už ví, že půjdu po hlavě klidně i do konfliktních situací. Nebojím se jít do potyček, nejednou jsem od sebe odtrhávala chlapy, co se mezi sebou rvali. Vstoupila jsem mezi ně. A kluci to ví. Nechrání mě nijak zvlášť než by chránili jiného partáka.“

Jsi ochotná jít do zákroku, ve kterém můžeš být napadená?

Žena A – „S tím musíš vždycky počítat.“

Žena B – „Ano.“

Muž A – „28 let a sloužím 9 let.“ (viz. pilotáž)

Muž B – „28 let a sloužím 7 let.“ (viz. pilotáž)

Muž C – „28 let a sloužím 7,5 let.“ (viz. pilotáž)

Muž D – „30 let a sloužím 10 let.“

Muž E – „29 let a sloužím 9 let.“

Muž F – „51 let a sloužím 23 let, z toho 8 let na obvodě, předtím na cizině.“

Muž G – „31 let a sloužím 12 let.“

Muž H – „31 let a sloužím 9 let.“

Muž CH – „46 let a sloužím 22 let, z toho jsem 8 let na obvodě a předtím jsem byl celou dobu na cizině, na hranicích.“

Sloužíš i se ženami?

Muž A – Muž CH - „Ano, sloužím.“

Patří podle tebe ženy u policie do terénu?

Muž A – Muž C - „Spíš ne.“

Muž D – „Ano, určitě. Ani při zákroku nepovažuji ženu vedle sebe za něco málo. Záleží tedy hodně na povaze zákroku.“

Muž E – „Jak kdy a jak která. Některé aktivnější ano, a jiné jsou přítěží – to nehlídáš jenom sebe, ale i ji. Ale to je stejný i některých kolegů.“

Muž F – *„Své místo tam určitě mají. Obzvlášť když se při zákroku řeší žena. Při rvačce nemůžu jednoznačně říct, že by žena neměla své místo, neboť uvědomělejší muži ženu nenapadnou.“*

Muž G – *„Asi jo, podle toho jak která.“*

Muž H – *„Jo, určitě by měly být v terénu, tedy jen ty, který vědí, co mají dělat. Nemám problém jít do zákroku se ženskou, která ví, co má dělat.“*

Muž CH – *„Na zákrok proti agresivnímu pachateli spíš ne, jinak jo.“*

Máš osobní negativní zkušenost se ženou ve hlídce?

Muž D – *„Ne, to nemám.“*

Muž E – *„Ano, to mám.“*

Muž F – *„Jo, to mám.“*

Muž G – *Nemám ani pozitivní, ani negativní zkušenost, všechno bylo bez problémů. Na rvačce jsem s ženskou ještě nebyl, a kdyby, tak s těmi, co jsou u nás na obvodě bych se asi nebál.“*

Muž H – *„Ne, nemám ani negativní ani výrazně pozitivní zkušenosti se ženskou ve hlídce.“*

Muž CH – *„Ne, to nemám.“*

Můžeš mi tu negativní zkušenost popsat?

Muž E – *„Při zákroku jen čuměla a nepomohla. Nechala mě s tím chlapem se dachmat samotného. Neudělala ale vůbec, vůbec nic.“ S jinými ženskými ale byly bitky v pohodě.“*

Muž F – *„Kolegyně svým jednáním útočnicka vyprovokovala, neboť nevyčkávala a hned na něj začala štěkat.“*

S kolegy, myslím tím všechny muže z obvodu, jsi spokojený?

Muž A – Muž CH – *„Ne, i mezi kolegy se najdou ti, co u policie nemají co dělat.“*

Řekl jsi někdy kolegyni něco urážlivého?

Muž A – Muž CH – *„Ne.“*

Máš zkušenost, že by vedoucí na obvodě dělali rozdíly v plnění služebních povinností nebo v odměňování mezi muži a ženami na oddělení?

Muž A – Muž CH – *„Ne.“*

Kdyby to bylo na tobě, kam by jsi ženy u policie zařadil?

Muž A – Muž C – *„Do kanclu ke spisům, k případům s dětmi, ženami.“*

Muž D – *„Kamkoliv.“*

Muž E – *„Klidně do kanclu i do terénu. Ženská může jiný ženský jednu třepnout. Já na ženskou nesáhnu.“*

Muž F – *„I do toho terénu, mají tam své místo.“*

Muž G – *„Asi jako my, kamkoliv, ne?“*

Muž H – *„Kamkoliv.“*

Muž CH – *„Kamkoliv, když to zvládne.“*

Jak by podle tebe měla vypadat žena u policie, aby byla plnohodnotným partnerem ve všech situacích?

Muž A – *„Měla by mít dobrou fyzickou a umět dobře nějaké bojové umění.“*

Muž B – *„Jako to nevím. Chlap je prostě chlap, s tím se asi ženská nemůže moc srovnávat.“*

Muž C – *„Musela by být fyzicky zdatná.“*

Muž D – Muž CH – *„Normálně, tak jak vypadají.“*

Co si myslíš, že je hlavním nedostatkem žen u policie?

Muž A – *„Nejsou tak fyzicky zdatný.“*

Muž B – *„Jsou to ženský.“*

Muž C – *„Nejsou, až na výjimky, tak fyzicky zdatný.“*

Muž D – muž CH – *„Mají horší fyzickou.“*

Takže je problém ve hlídce v tom, že je to žena nebo jaká je to žena?

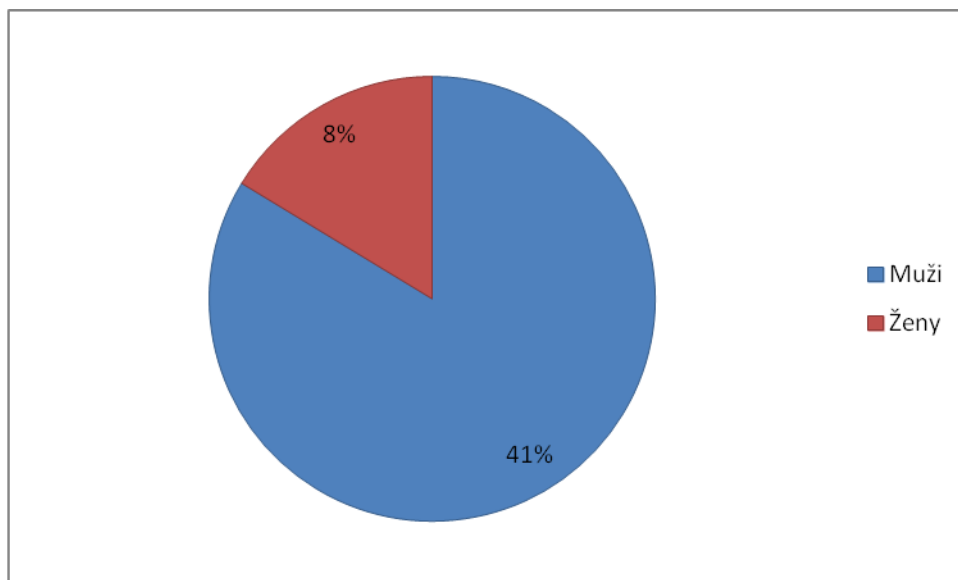
Muž A – *„Jaká je to žena.“*

Muž B – *„Že je to žena.“*

Muž C – Muž CH – *„Jaká je to žena.“*

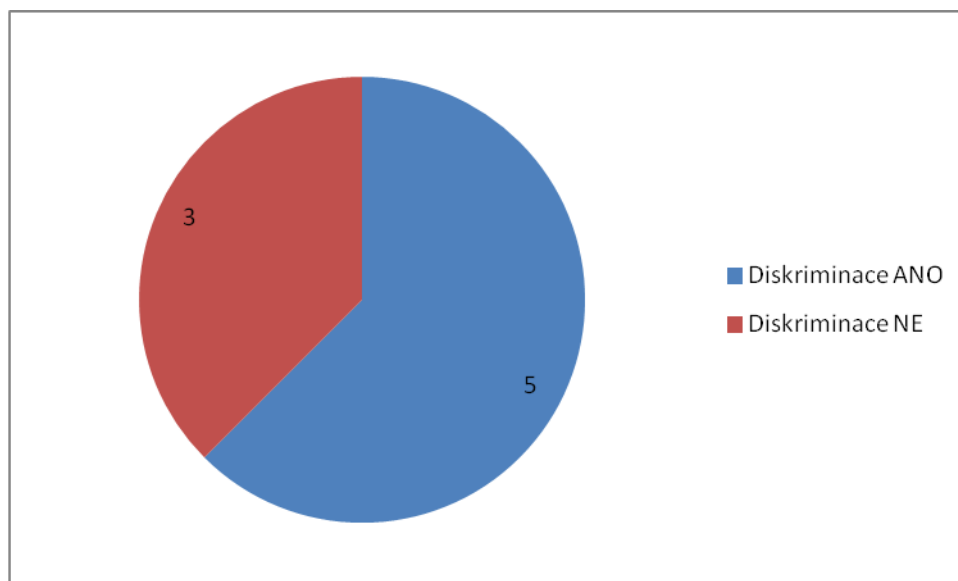
7.2 Grafické znázornění

Diagram 1 – Poměr v celkovém zastoupení zkoumaných mužů a žen na obvodních odděleních v rámci Územního odboru Tachov

(vlastní zdroj)

Diagram 2 – Ženy na obvodních odděleních v rámci oddělení Územního odboru Tachov a jejich zkušenost s diskriminací

(vlastní zdroj)